

Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce Machov a ochrana obyvatelstva

Pavλίna Divišová

Bakalářská práce
2018

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav ochrany obyvatelstva
akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Pavlína Divišová
Osobní číslo: L15074
Studijní program: B2B25 Ochrana obyvatelstva
Studijní obor: Ochrana obyvatelstva
Forma studia: prezenční

Téma práce: Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce Machov a ochrana obyvatelstva

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujte rešerši s důrazem na monografie a aktuální studie, stati a články vztahující se k dané problematice.
2. Analyzujte problematiku místa a úlohy JSDH obce ve vztahu k ochraně obyvatelstva.
3. Na základě zjištěných skutečností navrhněte případná doporučení směřující ke zkvallnění stávajícího stavu.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] HANUŠKA, Zdeněk. Organizace jednotek požární ochrany. 2., aktualiz. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2008. 116 s. SPBÍ Spektrum. Červená řada. ISBN 978-80-7385-035-7.

[2] Krizové zákony. Ostrava: Sagit, 2007-. ÚZ číslo: 1105. ISBN 978-80-7488-135-0.

[3] Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skripta. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2015. ISBN 978-80-86466-62-0.

[4] SKALSKÁ, Květoslava, Zdeněk HANUŠKA a Milan DUBSKÝ. Integrovaný záchranný systém a požární ochrana: modul I. Praha: MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. ISBN 978-80-86640-59-4. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/dokumenty-ke-stazeni.aspx>

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. RSDr. Václav Lošek, CSc.**

Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: **3. listopadu 2017**

Termín odevzdání bakalářské práce: **15. května 2018**

V Uherském Hradišti dne 10. listopadu 2017

L.S.

doc. RNDr. Jiří Dostál, CSc.
děkan

prof. Ing. Dušan Vižar, CSc.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ / DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹⁾;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²⁾;
- podle § 60³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60³⁾ odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské/diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské/diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti 10.5.2012

podpis studenta

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy. Vysoká škola disertační práce nezveřejňuje, byla-li již zveřejněna jiným způsobem.

(2) Bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

(4) Vysoká škola může odložit zveřejnění bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce nebo jejich části, a to po dobu trvání překážky pro zveřejnění, nejdéle však na dobu 3 let. Informace o odložení zveřejnění musí být spolu s odůvodněním zveřejněna na stejném místě, kde jsou zveřejňovány bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, již se týká odklad zveřejnění podle věty první, jeden výtisk práce k uchování ministerstvu.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce se věnuje problematice požární ochrany v obci a jednotce sboru dobrovolných hasičů obce. Teoretická část je zaměřena v úvodu na problematiku právního ukotvení požární ochrany a historii požární ochrany v České republice. Dále se věnuje organizaci jednotek požární ochrany se zaměřením na jednotky sboru dobrovolných hasičů. Praktická část je věnována obci Machov, analýze rizik v obci a na závěr jednotce sboru dobrovolných hasičů obce Machov.

Klíčová slova: jednotka sboru dobrovolných hasičů, požární ochrana, obec, mimořádná událost, ochrana obyvatelstva, bezpečnost

ABSTRACT

Bachelor thesis focouses on issue of fire protectinon in village and unit of volunteer firefighters of village. The theorettical part is focused on the introduction of the legal anchoring of fire protection and the history of fire protection in the Czech Republic. It also focuses on the organization of fire protection units focusing on units of volunteer firefighters. The practical part is devoted to the village Machov, the risk analysis in the village and finally to the unit of the volunteer firemen of the village Machov.

Keywords: Unit of Volunteer Firefighters, Fire Protectinon, Village, Emergency Event, Protection Population, Security

Touto cestou bych ráda chtěla poděkovala všem, kteří mi poskytli informace, nezbytné pro zpracování této práce a vedoucímu práce doc. RSDr. Václavu Loškovi CSc. za odborné vedení a cenné poznámky k práci.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
I TEORETICKÁ ČÁST.....	10
1 ZÁKLADNÍ POJMY A PRÁVNÍ PŘEDPISY.....	11
1.1 PRÁVNÍ RÁMEC.....	12
1.2 STRATEGICKÉ DOKUMENTY.....	14
2 HISTORIE A VÝVOJ POŽÁRNÍ OCHRANY V ČESKÝCH ZEMÍCH.....	15
3 JEDNOTKY POŽÁRNÍ OCHRANY A OCHRANA OBYVATELSTVA.....	19
3.1 PODMÍNKY AKCESCHOPNOSTI JSDH OBCÍ.....	21
3.1.1 Početní stav jednotky	22
3.1.2 Pravidelná odborná příprava členů.....	22
3.1.3 Zdravotní způsobilost členů	23
3.1.4 Vybavení technikou a věcnými prostředky	24
3.2 ÚKOLY OBECNÍHO ÚŘADU A STAROSTY OBCE V ÚSEKU POŽÁRNÍ OCHRANY A OCHRANY OBYVATELSTVA.....	24
3.3 HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY	26
3.4 STATISTIKY	27
4 CÍLE A POUŽITÉ METODY	29
II PRAKTICKÁ ČÁST	30
5 CHARAKTERISTIKA OBCE.....	31
5.1 HISTORIE.....	32
5.2 DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE	34
5.3 HYDROGEOLOGICKÉ ÚDAJE.....	35
5.4 INFRASTRUKTURA	36
5.5 DOKUMENTACE OBCE V OBLASTI OCHRANY OBYVATELSTVA.....	36
6 ANALÝZA RIZIK	38
7 JSDH OBCE MACHOV.....	43
7.1 VYBAVENÍ A TECHNIKA.....	46
7.2 ODBORNÁ PŘÍPRAVA	47
ZÁVĚR	49
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	50
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	56
SEZNAM OBRÁZKŮ	57
SEZNAM TABULEK.....	58
SEZNAM GRAFŮ	59
SEZNAM PŘÍLOH.....	60

ÚVOD

Problematika bezpečnostního prostředí a bezpečnosti jako takové je stále aktuální celospolečenskou otázkou, které je věnována pozornost odborné i laické veřejnosti. Ochrana života, zdraví, majetkových hodnot a životního prostředí patří k základním povinnostem státu.

Pro zajištění bezpečnosti a ochrany obyvatelstva vytváří stát bezpečnostní systém a systém krizového řízení. V tomto systému sehrává významnou roli Integrovaný záchranný systém České republiky a jeho páteří složka Hasičský záchranný sbor České republiky. Ve vztahu k řešení mimořádných událostí a požární bezpečnosti nelze v žádném případě opomenout nezastupitelnou roli jednotek sboru dobrovolných hasičů. Tyto jednotky jsou beze sporu významnou podporou při zásahu Hasičského záchranného sboru ČR. Jejich připravenosti, materiální a personální vybavenosti, akceschopnosti je věnována soustavná pozornost. Statisticky uváděné číslo 68 688 členů dobrovolných jednotek dnes představuje významný subjekt zabezpečení ochrany obyvatelstva a bezpečnosti jako takové.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ POJMY A PRÁVNÍ PŘEDPISY

K standardům dané problematiky patří práce s pojmovým a kategoriálním aparátem. Je nezbytné věnovat mu náležitou pozornost. Především se jedná o požární ochranu (dále jen „PO“) jako takovou, integrovaný záchranný systém (dále jen „IZS), sbor dobrovolných hasičů a další systémové prvky ochrany obyvatelstva. Neméně významná je znalost příslušných právních norem. Znalost základních pojmů a příslušných ustanovení právního řádu je jedním ze rozhodujících předpokladů vzájemné komunikace, úspěšného řešení mimořádných událostí a stavů.

Hrozba

Hrozba je přírodní nebo člověkem podmíněný proces představující potenciál, tj. schopnost zdroje hrozby být aktivován a způsobit škodu. Hrozba bývá zdrojem rizika. [1]

Integrovaný záchranný systém

Integrovaným záchranným systémem se rozumí koordinovaný postup složek IZS při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. [1, 2]

Likvidační práce

Činnost k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí (dále jen „MU“). [2]

Mimořádná událost

Škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka nebo přírodními vlivy, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí, při které je nutné provedení záchranných a likvidačních prací. [1]

Ochrana obyvatelstva

Plnění úkolů civilní ochrany během ozbrojeného konfliktu i mimo něj, zejména se jedná o varování, vyrozumění, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva včetně dalších opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku. [1]

Požární zásah

Je to činnost, která nejprve směřuje k lokaci požáru a jeho následné likvidaci, kdy je ukončeno nežádoucí hoření. [3]

Riziko

Pravděpodobnost vzniku události, kterou považujeme z bezpečnostního hlediska za nežádoucí. [1]

Záchranné práce

Činnosti k odvrácení nebo omezení působení rizik vzniklých MU. [1, 2]

Živelní pohroma

Je to MU vyvolaná přírodními vlivy. [3]

1.1 Právní rámec

Z hlediska významu poznání dané problematiky je nezbytné vymezit její právní rámec.

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

Stanovuje povinnosti ministerstva, jiných státních orgánů, právnických a fyzických osob na úseku požární ochrany. Řeší působnost státní správy a samosprávy na úseku PO. Dále řeší spolupráci na úseku PO, postihy právnických osob, podnikajících fyzických osob a fyzických osob a náhradu škody. Definiuje jednotky požární ochrany (dále jen „JPO“), jejich úkoly, činnost a způsobilost jejich členů.¹ [2, 4]

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení

Zákon uvádí základní pojmy krizového řízení, upravuje stav nebezpečí jak jeho vyhlášení, tak i jeho zrušení, určuje orgány krizového řízení na všech úrovních státní správy a samosprávy současně popisuje jejich práva a povinnosti za krizových stavů, práva a povinnosti právnických a fyzických osob a finanční zabezpečení krizových opatření. Dále upravuje kontrolu, správní delikty a náhradu škod. [2, 4]

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému

Definiuje integrovaný záchranný systém, základní pojmy, složky IZS, Postavení a úkoly státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků při přípravě na MU a při provádění záchranných a likvidačních prací, práva a povinnosti právnických a fyzických osob, kontrolu, pokuty, náhradu škody a finanční zabezpečení. [2, 4]

¹ HZS ČR si na rok 2018 vytyčil úkol vypracovat návrh novelizace zákona.

Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky

Dne 1. 1. 2016 vešel v účinnost nový zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o HZS“). Potřeba nově upravit postavení a organizaci Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen „HZS ČR“) vedlo k množství novelizací, díky nimž z předchozího zákona č. 238/2000 Sb., zbylo pouze „torzo“ několika ustanovení. Možnost provést pouze novelizaci tohoto zákona se jevila jako neefektivní, jelikož by novelizace byla značně rozsáhlá.

Cílem nového zákona je optimálně upravit postavení a organizaci sboru, proto došlo nejen k úpravě pravomocí a působnosti HZS ČR, ale i povinností příslušníků a zaměstnanců. Právní úpravu doznala práce s informacemi. Při tvorbě nového zákona byly brány v úvahu závěry přijímané v koncepčních a strategických materiálech nelegislativní povahy. K nejvýznamnějším patří usnesení vlády ze dne 1. prosince 2004 č. 1203 k Informaci o Závěrech analýzy bezpečnostního systému ČR a usnesení vlády ze dne 21. září 2005 č. 1214 k optimalizaci současného bezpečnostního systému ČR a jeho následné aktualizace, z níž vyplynulo, že HZS ČR je jedním z klíčových subjektů v oblasti bezpečnosti. Jedním z adresátů jsou i jednotky sboru dobrovolných hasičů (dále jen „JSDH“), které jsou podle zákona z části nebo zcela začleněny do odřadu civilní obrany, který je určen k plnění úkolů za stavu ohrožení státu nebo válečného stavu.

Můžeme tedy říci, že nová právní úprava představuje moderní předpis, který by měl pomoci k lepší a efektivnější práci celého HZS ČR. Veškeré další podrobnosti uvádí důvodová zpráva k zákonu o HZS. [5, 6]

Právní úprava požární ochrany je samozřejmě daleko širší, proto další důležité zákony, vyhlášky, ale i nařízení jsou uvedeny v příloze P I. Nesmíme také opomenout strategické dokumenty, které se zabývají problematikou bezpečnosti.

1.2 Strategické dokumenty

S využitím JPO jako základní složkou IZS počítá například Audit národní bezpečnosti především při zvládání přírodních a antropogenních hrozeb. Tyto složky mají za úkol zajišťování nepřetržité pohotovosti pro příjem ohlášení vzniku MU, její vyhodnocení a neodkladný zásah na místě. Vzhledem k tomuto úkolu jsou rozmístěné síly a prostředky po celém území ČR. [7]

Při zvládání přírodních a antropogenních hrozeb počítá se sbory dobrovolných hasičů také Bezpečnostní strategie České republiky 2015, kde se Vláda ČR zavazuje podporovat vybavení základních složek IZS a sborů dobrovolných hasičů za účelem jejich většího zapojení do řešení MU. [8]

Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030 vyhodnocuje plnění předešlé koncepce, kde je uložen úkol pokračovat ve vybavování a přípravě složek IZS, včetně civilní ochrany, k plnění úkolů ochrany obyvatelstva (dále jen „OO“) při MU a krizové situace (dále jen „KS“). Ve stavu plnění se upozorňuje na ohrožení tohoto plnění v důsledku striktních opatření v oblasti úspor ve veřejné správě. Toto se projevuje zastaráváním techniky u základních složek IZS, a to zejména u JSDH obcí. Dále stanovuje jako jednu ze strategických priorit posílit roli JSDH obcí při plnění úkolů OO. [9]

Dále se o JSDH obcí zmiňuje i Zpráva o stavu ochrany obyvatelstva v České republice 2015. Zpráva shledává, že se naplňuje záměr uvedený v Koncepci, aby se JSDH obcí aktivně podílely na plnění úkolů OO, které obec zajišťuje vůči svým obyvatelům. [10]

Uvedené strategické dokumenty, které mají zásadní význam ve vztahu k bezpečnosti státu, počítají se zapojením JSDH obcí do řešení MU a KS, proto je důležité věnovat pozornost JPO. Toto vyplývá z bohaté historie požární ochrany v českých zemích, proto je další kapitola věnována právě historii.

2 HISTORIE A VÝVOJ POŽÁRNÍ OCHRANY V ČESKÝCH ZEMÍCH

Člověk se s ohněm potýká a bojuje s ním již od počátků své existence, což vystihuje přísloví „Oheň je dobrý sluha, ale zlý pán“. První zmínky o požární ochraně najdeme z dob starého Egypta, Asýrie, Babylonu, starého Říma a také Japonska. Důležitým mezníkem byla událost okolo roku 250 př. n. l. na území starého Řecka, kdy matematik Ctesébius zkonstruoval první stříkačku. [11, 12]

První protipožární opatření byla přijata roku 21 př. n. l. ve starém Římě. Tato opatření byla zabezpečena prostřednictvím 600 otroků, avšak i to bylo nedostačující. Proto se císař Augustus rozhodl zřídit bezpečnostní oddíl v počtu 7 000 mužů, kteří byli vybaveni jednoduchými prostředky. Byla to uniforma, přilba, žebříky, bourací náčiní, vědra na vodu, metly a pravděpodobně jednoválcové pumpy. [12, 13]

Následný vývoj požární ochrany zaostával. Hasební zásady byly primitivní. Byly využívány jednotlivé cechy, které měly za povinnost poskytnout při požárech určité množství nářadí a osob. Pro dopravu vody a materiálu se využívalo koňské spřežení, které museli jejich majitelé poskytnout v případy požáru.

Myšlenka předcházení požárům a organizované likvidace se poprvé objevila ve 14. století. Občané byli nabádáni k opatrnému zacházení s ohněm. Likvidaci požáru měl řídit rychtář a starší sousedé za pomoci občanů podle svých profesí.

K značnému posunu přispělo přijetí požárního řádu v 17. století. Řád vymezoval například místa, kde musela být umístěna „hasičská“ technika a také povinnost vyhlášení poplachu.² Druhá polovina 17. století přinesla velký posun díky vynalezení parního stroje a zkonstruování prvních hadic.³ Zasloužil se o to holanďan Jan van der Heyde.

Dne 21. srpna 1751 vydala císařovna Marie Terezie „Řád k hašení ohně pro města zemské, městečka a dědiny markrabství moravského“. V důsledku průmyslového a zemědělského podnikání se Josef II. rozhodl vydat 24. ledna 1787 dva řády, a to „Řád proti ohni pro zemská města a městys“ a „Řád k hašení ohně pro veřejnou krajinu v Moravě a ve Slezsku“. Dne 25. července 1758 byl vydán ještě další řád, který obsahoval již doko-

² Vozy obité žebříky a s háky, malé stříkačky a velké stříkačky

³ Sešívané z plachtoviny

nalejší organizační a preventivní opatření. Řády byly platné až do vydání zákonů o požární policii v roce 1873.

Rozvoj průmyslového podnikání a stavební techniky si vyžádal odborný způsob boje s ohněm a novou výzbroj proti požárům. Bylo potřeba přistupovat k zdolávání ohně organizovanou činností odborně vycvičeného sboru hasičů, vyzbrojeného prostředky a řízeného jednotně velitelem. V 19. století se objevily první pokusy o založení sborů dobrovolných hasičů. První sbor dobrovolných hasičů vznikl v Zákupích. Jednalo se ale o sbor s německým velením, protože vznikl na území tzv. „Sudet“. Ryze český dobrovolný hasičský sbor vznikl roku 1864 ve Velvarech.⁴ Následovaly ho dobrovolné hasičské sbory v Roudnici, Nepomuku, Kutné Hoře, Plaňanech a Táboře. Přijetím a schválením stanov začíná organizovaná činnost hasičstva v českých zemích. V roce 1878 existovalo již 107 českých sborů.

Činnost hasičských dobrovolných sborů se neomezovala pouze na hašení požárů a pomoc při povodních, ale organizovaly i osvětovou a vzdělávací činnost.⁵ Velké změny do hasičské organizace přinesla nacistická okupace. Vyhláška ministerstva vnitra (dále jen „MV“) z roku 1941 rozdělila hasiče na čtyři kategorie – z povolání, povinné, dobrovolné a závodní. Do roku 1945 byly hasičské organizace nuceny pořizovat si veškerou hasičskou techniku a výzbroj samy.⁶ Teprve po roce 1945 převzal stát zodpovědnost za zajištění požární ochrany, její profesionalizaci a vybavení nejmodernější technikou. [14, 15, 16]

Stručná historie a vývoj profesionální požární ochrany v českých zemích

S návrhem zřídit profesionální hasičský sbor přišel pražský magistrát, který dne 23. března 1853 předložil zprávu, na jejímž základě bylo rozhodnuto o posílení počtu osob, nákladech na výstroj, výzbroj, ubytování a stravování na částku okolo 300 tisíc zlatých ročně. Ludvík Pasta byl jmenován prvním velitelem a v době od 29. května do 2. července 1853 byl vyslán do Berlína, kde hasičský sbor existoval již 2 roky, aby mohl po návratu pražský hasičský sbor vycvičit a řídit. První profesionální hasičský sbor v českých zemích byl zřízen

⁴ U zrodu stál obchodník Karel Krohn.

⁵ Přednášky, divadelní představení, koncerty, výlety, plesy, taneční zábavy, zakládání knihoven, odběr odborných hasičských časopisů, organizovali také národní hnutí proti germanizaci

⁶ Veřejné sbírky, dary od občanů, z výtěžku svých kulturních a společenských akcí, půjčky od peněžních ústavů, soukromé finanční podpory místní samosprávy.

dvojjazyčnou česko-německou vyhláškou ze dne 18. července 1853, kterou byl zřízen hasičský sbor města Prahy.

Od příslušníků sboru se vyžadovala bezúhonnost a mravnost, poslušnost, střízlivost, ochota, přívětivost k občanům, srdatost a rozhodnost ve službě.

Od roku 1872 se začala jako velící jazyk používat čeština, a proto bylo potřeba vytvořit české názvosloví, o které se zasloužil PhDr. Miroslav Tyrš.

O vznik profesionálního hasičského sboru v Brně se zasloužil radní Alois Herthl. Návrh na vznik sboru byl schválen 7. prosince 1863 a sbor vznikl počátkem roku 1864. Následovalo v roce 1866 založením profesionálního hasičského sboru v Českých Budějovicích a v roce 1892 v Plzni. Budování sborů se ukázalo jako velmi důležitý krok v požární ochraně, což dokazovaly velké a katastrofální požáry v tomto období. Docházelo zejména k požárům divadel, kdy 12. srpna 1881 došlo k požáru Národního divadla v Praze.

Po vzoru sborů ve velkých městech začaly vznikat sbory i k ochraně některých továren nebo jiného majetku. Například hrabě Lobkowitz založil a podporoval hasičský sbor v Křimicích k ochraně svého panství, v Plzni ve Škodových závodech, nebo v plzeňském pivovaru vznikla pobočka hasičů městského profesionálního hasičského sboru. [14]

V období první republiky existovaly profesionální hasičské sbory jen v některých větších městech. Díky převzatým právním předpisům z Rakouska-Uherska bylo umožněno přenést zodpovědnost starostů za hašení požárů na dobrovolné hasičské sbory. Takovýto stav samozřejmě neodpovídal potřebám průmyslového státu v dobách míru, a už vůbec ne za války. Změna nenastala ani za dob protektorátu. Asi v roce 1942 byl ustanoven pluk požární policie Čechy – Morava.

Po válce byla PO přidělena do oboru působnosti MV. Hasičský sbor z povolání musely ze zákona zřídit všechny obce s počtem obyvatel nad 50 000, nebo i menší obce, pokud tak rozhodl krajský národní výbor.

K zásadní změně v reorganizaci požární ochrany došlo v roce 1953, a to přijetím zákona o státním požárním dozoru a požární ochraně. Požární ochrana byla budována na principu vojensky organizované složky.

Důležitou událostí byl vznik Školy požární ochrany ministerstva vnitra ve Frýdku-Místku v roce 1967, která se v roce 1984 přeměnila na Střední odbornou školu požární ochrany

MV ČSR a roku 2002 na Střední odbornou školu požární ochrany a Vyšší odbornou školu požární ochrany MV ve Frýdku-Místku.

Významnými změnami prošla profesionální požární ochrana v 70. letech minulého století. Začal se měnit podíl zásahové činnosti JPO ze zásahů u požárů ve prospěch technických zásahů.⁷ Bylo tedy nutné přizpůsobit právní úpravu a organizaci novým zákonem. V roce 1985 došlo k vydání zákona o PO, který zůstává stále platný s mnoha novelizacemi.

Roku 1995 došlo k zavedení názvu Hasičský záchranný sbor ČR. Proces změn v úkolech a charakteru činnosti sboru vyvrcholila na přelomu tisíciletí, kdy jeho působnost byla rozšířena o problematiku krizového řízení, civilního nouzového plánování, OO a IZS.

HSZ ČR v současné době hraje úlohu hlavního koordinátora a jakousi páteř IZS, který v případě krize slučuje všechny záchranné složky. [17]

⁷ Dopravní nehody, živelní pohromy, pomocné práce (odstraňování nejrůznějších překážek, vyprošťování osob)

3 JEDNOTKY POŽÁRNÍ OCHRANY A OCHRANA OBYVATELSTVA

Jednotkou požární ochrany (dále jen „JPO“) rozumíme organizovaný útvar s vnitřní hierarchií a dělbou práce tvořený hasiči, požární technikou a věcnými prostředky požární ochrany.⁸

Zřizovatel JPO může být stát, obec nebo podnikající fyzické nebo právnické osoby na základě podmínek, které stanoví zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně v. z. p. (dále jen „zákon o PO“). JPO jsou zejména zřizovány pro provádění a plnění úkolů na úseku civilní ochrany a ochrany obyvatelstva a plnění základních úkolů, kterými jsou:

- požární zásah,
- záchranné práce při živelních pohromách a jiných MU,
- podání zprávy o svém výjezdu územně příslušnému HZS kraje.⁹

Podle zákona o PO jsou JPO definovány do čtyřech základních druhů, a to jednotka hasičského záchranného sboru kraje, jednotka sboru dobrovolných hasičů obce, jednotka hasičského záchranného sboru podniku, jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku a zvláštním druhem JPO jsou vojenské hasičské jednotky spadající do pravomoci Armády ČR. Práce je zaměřena na JSDH obce, proto se nadále budu orientovat tímto směrem.

V rámci ochrany obyvatelstva se JPO podílí na:

- evakuaci obyvatel,
- označování oblastí s výskytem nebezpečných látek,
- varování obyvatel,
- dekontaminaci postižených obyvatel nebo majetku,
- humanitární pomoci obyvatelstvu a zajištění podmínek pro jeho nouzové přežití.

Dále JPO při zásahu provádí záchranné a likvidační práce. [2, 3, 18]

Každá JPO má svou operační hodnotu, podle níž je zařazena do kategorie JPO I až JPO VI. Operační hodnota vypovídá o schopnosti zahájit a provádět zásah a také určuje postavení JPO v systému. Operační hodnota, je tvořena:

⁸ Automobily, výbava hasičů, nástroje, agregáty apod.

⁹ § 70 zákona o PO

- dobou výjezdu,
- působností JPO (územní nebo místní).

Doba výjezdu je stanovena vyhláškou č. 247/2001 Sb. v § 11, který říká, že při vyhlášení poplachu JPO vyjíždí nejpozději do:

- 2 minut jednotky složené výlučně z hasičů z povolání,
- 10 minut jednotky složené výlučně z hasičů, kteří nevykonávají službu v jednotce jako své zaměstnání,
- 5 minut jednoty složené z hasičů podle písmene a) a b) nebo z členů, kterým byla určena pracovní pohotovost mimo pracoviště,
- 5 minut jednotky HZS kraje zřízené na stanici PO tam, kde je družstvo k výjezdu doplňováno dobrovolnými hasiči. [3, 4]

Kategorie JPO s ohledem na jejich operační hodnotu definuje následující tabulka.

Tabulka 1– Kategorie JPO. [3]

JPO		Doba výjezdu (v min)	Působnost	Optimální vzdálenost pro dojezd k zásahu (v km)	Efektivní doba jízdy (v min)
Kategorie	Druh				
JPO I	Jednotka HZS kraje	2	územní	15 – 20	18
JPO II	JSDH obce	5		7,5 – 10	10
JPO III		10			
JPO V		10	místní	do 5	5
JPO IV	Jednotka HZS podniku	2			
JPO VI	JSDH podniku	10			

Vzhledem k rozdílům v operační působnosti u JSDH obcí se rozdělují do kategorií JPO II, JPO III a JPO V.

Další kategorií je JPO N, která má místní působnost. Je to JSDH obce nebo podniku, která není zařazena do plošného pokrytí kraje území jednotkami. Požadavky jsou stejné jako u JPO V.¹⁰ [3, 19]

JSDH obcí jsou zřizovány obcí, jelikož jsou zpravidla organizační složkou obce, nemají právní subjektivitu. Pokud se jedná o větší obec, může mít i více JSDH. Výkon služby vykonávají členové, kteří jsou určeni obcí, nemusí být v pracovně právním vztahu k obci, ale mohou mít smlouvu s obcí o činnosti v jednotce. Vykonávají službu v JSDH tzv. dobrovolně.

JPO mohou být zařazeny do tzv. plošného pokrytí území České republiky jednotkami požární ochrany. Je to systém, který se skládá z plošného pokrytí krajů a odvíjí se od požadavku na dobu pro zahájení zásahu, zásahu tří JPO pro každé katastrální území obce. [3]

Na území ČR působí Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, které se zabývá požární ochranou a požárním sportem.¹¹ Proto je důležité rozlišovat JSDH a místní organizaci Sbor dobrovolných hasičů. Sbory dobrovolných hasičů se řídí jinou právní úpravou¹² než JSDH. Toto sdružení se však velkou měrou podílí na výchově budoucích dobrovolných, ale i profesionálních hasičů. [13]

3.1 Podmínky akceschopnosti JSDH obcí

Akceschopností rozumíme především organizační, technickou a odbornou připravenost sil a prostředků k provedení zásahu. JPO je považována za akceschopnou pokud:

- má dostatečný početní stav hasičů a je schopna uskutečnit výjezd na zásah v časovém limitu,
- hasiči v jednotce jsou odborně způsobilí pro výkon funkce, kterou zastávají, a je prováděna pravidelná odborná příprava,
- má připravenou požární techniku a věcné prostředky požární ochrany a jsou splněny podmínky pro použití požární techniky a věcných prostředků požární ochrany podle § 8 odst. 2 až 5 vyhlášky č. 247/20017 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany ve znění vyhlášky 226/2005 Sb. [3, 19]

¹⁰ Metodika pro zřizování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí

¹¹ Na území ČR působí také Česká hasičská jednota a Moravská hasičská jednota.

¹² Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

3.1.1 Početní stav jednotky

Následující tabulka ukazuje, jaký musí být zajištěn minimální početní stav členů JSDH obce, připravených k výjezdu.

Tabulka 2 – Minimální počet členů jednotky připravených k výjezdu. [19]

	Kategorie JSDH obce				
	JPO II/1	JPO II/2	JPO III/1	JPO III/2	JPO V JPO N
Minimální počet členů připravený k výjezdu	4	8	4	8	4

U jednotek kategorie JPO II a JPO III se rozlišují jednotky JPO II/2 a JPO III/2, které zajišťují výjezd dvou družstev o zmenšeném početním stavu, a JPO II/1 a JPO III/1, které zajišťují výjezd 1 družstva o zmenšeném početním stavu. Družstvem o zmenšeném početním stavu se rozumí složení velitel, strojník (řidič) a 2 hasiči.

Zároveň jsou stanoveny i základní početní stavy jednotek, kdy jsou ještě jednotky akceschopné včetně funkcí. [19]

Tabulka 3 – Základní početní stavy. [3]

Funkce v jednotce	Kategorie JSDH obce				
	II/1	II/2	III/1	III/2	V
Velitel jednotky	1	1	1	1	1
Velitel družstva	2	5	2	5	2
Strojník (řidič)	3	6	4	6	2
Hasič	6	12	5	12	4
Celkem	12	24	12	24	9

3.1.2 Pravidelná odborná příprava členů

Členové jsou povinni každoročně absolvovat pravidelnou přípravu a ověřování znalostí a praktických dovedností získaných při pravidelné odborné přípravě. Tato příprava obsahuje prohlubování odborných znalostí, tělesnou přípravu, prověřovací a taktická cvičení. Je nutno zohlednit kategorii a hasební obvod JSDH obce. Dále dochází také jednou za 2 roky k přezkušování členů z BOZP ve vztahu k používání požární techniky a věcných prostřed-

ků. Příprava je řízena, organizována a ověřována velitelem jednotky. Základní zaměření odborné přípravy stanovuje MV - Generální ředitelství HZS ČR. Toto je dále rozpracováno HZS kraje, který může stanovit další témata. Velitel jednotky poté zpracuje roční plán odborné přípravy. Do odborné přípravy mohou být zahrnuty instrukčně metodická zaměstnání, porady nebo specializační kurzy ve vzdělávacích zařízeních MV nebo HZS kraje. [3, 4, 19]

3.1.3 Zdravotní způsobilost členů

Členové JSDH obcí nebo podniků jsou povinni se podrobovat zdravotním prohlídkám, které jsou nařízeny nařízením vlády č. 352/2003 Sb., o posuzování zdravotní způsobilosti zaměstnanců jednotek hasičských záchranných sborů podniků a členů JSDH obcí nebo podniků. Může se jednat o:

- vstupní zdravotní prohlídku,
- periodickou (preventivní) zdravotní prohlídku,
- mimořádnou zdravotní prohlídku,
- nebo výstupní zdravotní prohlídku.

Vstupní zdravotní prohlídka je prováděna před přijetím do pracovního poměru nebo před zahájením výkonu služby jednotce. Tato prohlídka zahrnuje komplexní fyzikální vyšetření, včetně orientačního vyšetření zraku, sluchu, kůže, podpůrného pohybového aparátu, orientačního neurologického vyšetření a orientačního chemického vyšetření moči. U člena, který je nositelem dýchací techniky se navíc provádí spirometrické a elektrokardiografické vyšetření.

Periodická (preventivní) zdravotní prohlídka je uskutečňována u každého člena jednou za 2 roky, bez rozdílu, do které kategorie dle nařízení vlády č. 352/2003 Sb. spadá. Obsahem vyšetření je komplexní fyzikální vyšetření, orientační vyšetření zraku, sluchu, kůže, podpůrného a pohybového aparátu, orientačního chemického vyšetření moči, vyšetření elektrokardiografické a spirometrické, laboratorní vyšetření glykemie a odborné vyšetření neurologické. Prohlídku člena JSDH obce provádí praktický lékař, u něhož je člen registrován.

Mimořádná zdravotní prohlídka se provádí na podnět velitele JPO, na žádost člena nebo na podnět ošetřujícího lékaře. Rozsah a náplň prohlídky stanovuje ošetřující lékař.

Výstupní zdravotní prohlídka se týká pouze zaměstnanců podniku nebo členů, kteří jsou v pracovním poměru. [3, 4, 19]

3.1.4 Vybavení technikou a věcnými prostředky

Požadavky na technické a věcné vybavení jednotky stanovuje příloha č. 4 vyhlášky č. 247/2001 Sb., které se dále odvíjejí od kategorie jednotky a její předurčenosti pro záchranné práce, popřípadě i předurčenosti plnění úkolů v oblasti OO. [3]

Přílohu č. 4 vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti JPO je uvedena v přílohové části (Příloha P II).

3.2 Úkoly obecního úřadu a starosty obce v úseku požární ochrany a ochrany obyvatelstva

Zákon o PO ukládá obcím zřídit JSDH obce v rámci samostatné působnosti. Dále pak tento zákon obcím ukládá na úseku požární ochrany ve vztahu k JSDH obce následující:

- udržuje akceschopnost,
- zabezpečuje odbornou přípravu členů,
- zabezpečuje materiální a finanční potřeby,
- zajišťuje péči o členy JSDH obce, jakož i péči o zaměstnance zařazené v jednotkách hasičských záchranných sborů podniků, členy jiných JSDH obce nebo podniků, popřípadě i o osoby vyzvané k poskytnutí osobní pomoci, jestliže zasahují za ztížených podmínek nebo u déle trvajícího zásahu na území obce,
- poskytuje náhradu ušlého výdělku členů JSDH obce, který se ve své pracovní době nebo v době, ze které mu plyne příjem ze samostatné činnosti, zúčastní zásahu při požáru nebo jiných záchranných pracích při živelních pohromách nebo jiných MU nebo nařízeného cvičení nebo odborné přípravy,
- zabezpečuje a hradí preventivní zdravotní prohlídky pro členy,
- zabezpečuje výstavbu a údržbu objektů požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení, zejména pro potřeby svého územního obvodu,
- zpracovává stanovenou dokumentaci PO,
- zřizuje ohlašovnu požáru a další místa, odkud lze hlásit požár,
- zabezpečuje zdroje vody pro hašení požárů a jejich trvalou použitelnost a stanoví další zdroje vody a podmínky pro zajištění jejich použitelnosti,

- umožňuje dislokaci jednotek hasičského záchranného sboru v katastrálním území obce podle nařízení kraje a přispívá na provoz a vybavení,
 - spolupracuje se sousedními obcemi při plnění úkolů k zabezpečení PO (za tím účelem mohou obce soustřeďovat finanční prostředky),
 - organizuje preventivně výchovnou činnost,
 - vydává požární řád obce a stanovuje podmínky k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se zúčastní větší počet osob (forma obecně závazné vyhlášky).
- [2]

Vybraným obecním úřadům ukládá:

- zabezpečovat podle požárního poplachového plánu kraje hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných MU mimo svůj územní obvod,
- zabezpečovat akceschopnost JSDH obce k zásahům mimo svůj územní obvod,
- na základě nařízení kraje, kterým se stanoví podmínky plošného pokrytí území kraje JPO, zabezpečují nepřetržitou akceschopnost JSDH vybrané obce (JPO II) v počtu nejméně jednoho požárního družstva o zmenšeném početním stavu.¹³ [2]

Dále musí obecní úřad v přenesené působnosti zajišťovat účast velitelů a strojníků JSDH obce na jejich odborné přípravě.

JSDH obce může být předurčena k zásahům mimo obec, která je jejich zřizovatelem. Jedná se o tzv. JSDH vybraných obcí (JPO II nebo JPO III). V tomto případě má obec právo požadovat úhradu některých nákladů za poskytnutí své JPO mimo své území po krajském úřadu. Povolat jednotku mimo katastr obce může pouze operační a informační středisko HZS kraje. [2, 3]

Zákon o IZS ukládá starostovi obce povinnost zajišťovat připravenost obce na řešení krizových situací. Starosta dále může zřídit krizový štáb za účelem přípravy na krizové situace a na jejich následné řešení, zajišťuje za KS provedení stanovených krizových opatření, plní úkoly stanovené starostou obce s rozšířenou působností (dále jen „ORP“) a orgány krizového řízení při přípravě a následné řešení KS podle krizového plánu ORP a odpovídá

¹³ § 29 odst. 1 zákon o PO

za využívání informačních a komunikačních prostředků a pomůcek krizového řízení určených MV.¹⁴

Dle zákona o IZS § 15 orgány obce zajišťují připravenost obce na MU a podílejí se na provádění záchranných a likvidačních prací a na OO. Na základě tohoto obecní úřad:

- organizuje přípravu obce na MU,
- podílí se na provádění záchranných a likvidačních prací s IZS,
- zajišťuje varování, evakuaci a ukrytí osob před hrozícím nebezpečím,
- hospodaří s materiálem civilní ochrany
- poskytuje HZS kraje podklady a informace potřebné ke zpracování havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu,
- podílí se na zajištění nouzového přežití obyvatel obce,
- vede evidenci a provádí kontrolu staveb civilní ochrany nebo staveb dotčených požadavky civilní ochrany v obci. [2, 18]

3.3 Hasičský záchranný sbor České republiky

Postavení a úlohu HZS ČR upravuje především zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru. Ten říká, že HZS ČR je jednotný bezpečnostní sbor, jehož základním úkolem je chránit životy a zdraví obyvatel, životní prostředí, zvířata a majetek před požáry a jinými mimořádnostmi a krizovými situacemi. Dále se podílí na zajišťování bezpečnosti ČR plněním a organizováním úkolů PO, OO, civilního nouzového plánování, IZS, krizového řízení a dalších úkolů, v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem a jinými právními předpisy. Jedná se zejména o:

- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně,
- zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů
- zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů.

HZS ČR spolupracuje při plnění úkolů se správními úřady a jinými státními orgány, orgány samosprávy, právníckými a fyzickými osobami, mezinárodními organizacemi a zahra-

¹⁴ § 21 zákon o IZS

ničními subjekty. Úkoly jsou plněny příslušníky ve služebním poměru a civilními zaměstnanci v pracovním poměru. [20]

Organizační strukturu HZS ČR znázorňuje příloha P III.

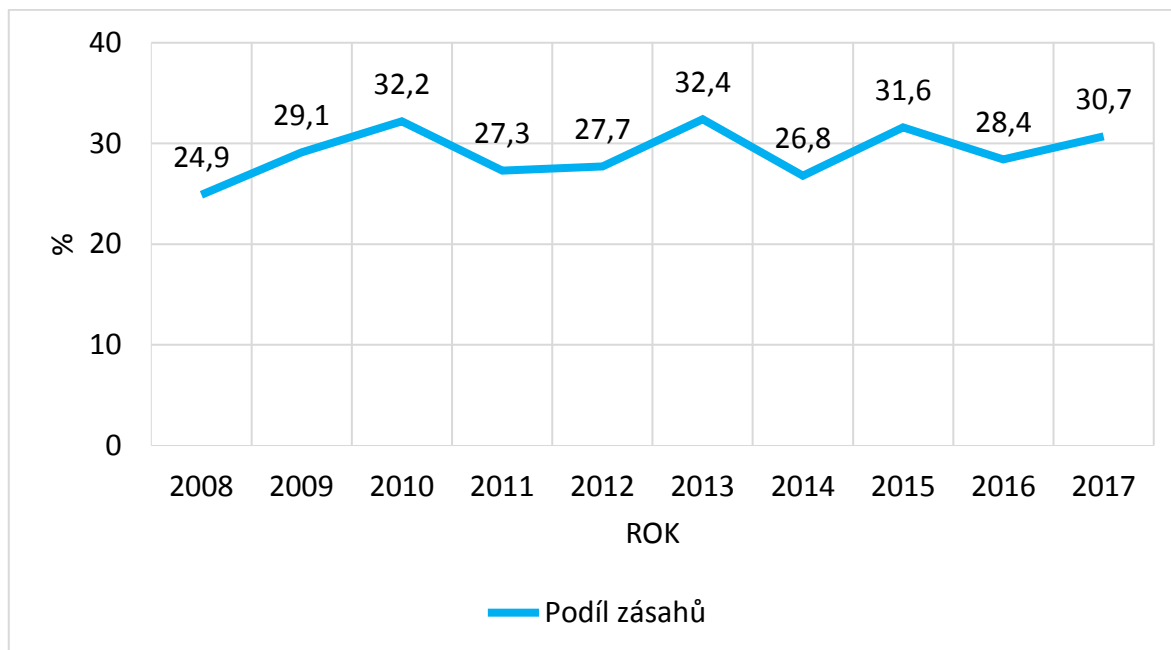
Je nutno uvést, že HZS ČR spolupracuje v mnoha případech i JPO, což dokazují i slova Genmjr. Ing. Drahozlava Ryby, který v rozhovoru v časopise 112 při bilancování uplynulých pěti let ve funkci, řekl: *„A konečně při bilancování uplynulých pěti let nemohu opomenout spolupráci s dobrovolnými hasiči. Jsem velmi rád, že je naše spolupráce stále na lepší a lepší úrovni a i z naší strany se daří zlepšovat podmínky pro jejich práci. Namátkou zmíním alespoň novou dotaci na stavby a dopravní automobily, dobrovolní hasiči mohou čerpat finance z fondu zábrany škod České kanceláře pojistitelů a mohl bych jmenovat mnoho dalšího, jako je řešení nemocenských dávek nebo autoškola.“* [21, s. 4]

Slova generálního ředitele HZS ČR potvrzují i statistiky. Podíl při zásahové činnosti představí následující kapitola.

3.4 Statistiky

MV - GŘ HZS vydává každý rok přílohu časopisu 112 Statistickou ročenku, která zachycuje údaje o činnosti JPO. Jelikož jsou tyto ročenky snadno dostupné na webových stránkách HSZ ČR, může se každý podívat na aktuální využívání JSDH obcí.

Graf č. 1 ukazuje vývoj podílu JSDH obcí na zásahové činnosti za posledních 10 let. Graf má kolísavou tendenci, ale i přes to můžeme vyvodit stoupající tendenci podílu JSDH obcí u zásahů. Údaje uvedené v tomto grafu jsou z výše uvedené ročenky za posledních deset let. [22, 23, 24, 25, 26, 26, 28, 29, 30, 31]

Graf 1 – Podíl JSDH obcí. [vlastní]

Je zřejmé, že JSDH obcí zařazené do plošného pokrytí kraje JPO jsou platnou posilou a velkou pomocí pro jednotky profesionálních hasičů. V roce 2017 bylo evidováno celkem 6 867 JPO. Výrazný podíl měly u hlavní zásahové činnosti JPO zejména u požárů, technických pomoci a dopravních nehod. Celkem došlo k 125 974 mimořádným událostem, z toho bylo 16 249 požárů, 63 550 technických pomoci a 22 329 dopravních nehod. [31]

Dalším ukazatelem významu dobrovolných hasičů může být i početní stav členů JSDH obcí a podniků za rok 2017. V JSDH obcí a podniků bylo evidováno 68 688 členů a v HSZ ČR bylo zaměstnáno celkem 10 802 osob, z toho ve služebním poměru 9 745 a zaměstnanců 1 057 osob. [31]

4 CÍLE A POUŽITÉ METODY

Bakalářská práce si klade za cíl provést analýzu rizik v obci Machov, která by mohla JSDH obce Machov řešit a popsat stávající stav v JSDH obce Machov. Zpracování práce je prováděno pomocí metody pozorování a dotazování. K analýze rizik v obci bude použita bodová polo-quantitativní metoda PHN. V závěru bude zhodnocen současný stav JSDH obce Machov a případně budou navržena doporučení pro odstranění nedostatků.

Pozorování

Pozorování je základem každé výzkumné metody. Pozorujeme především určité jevy a zákonitosti jedná se tedy o pozorování systematické. Jedná se především o záměrné pozorování s přesně stanoveným cílem a výsledkem je nejen popis skutečnosti ale i její vysvětlení. [32, 33]

Dotazování

Dotazování může probíhat formou ústní, písemné a elektronické či telefonické. Ústní individuální rozhovory jsou používány při zjišťování hlubšího charakteru. [32, 33]

Metoda PHN

Jedná se o jednoduchou polo-quantitativní metodu analýzy rizik, která vyhodnocuje příslušné riziko ve třech složkách. Jedná se o pravděpodobnost vzniku (P), možné následky ohrožení (N) a názor hodnotitelů (H). [34]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

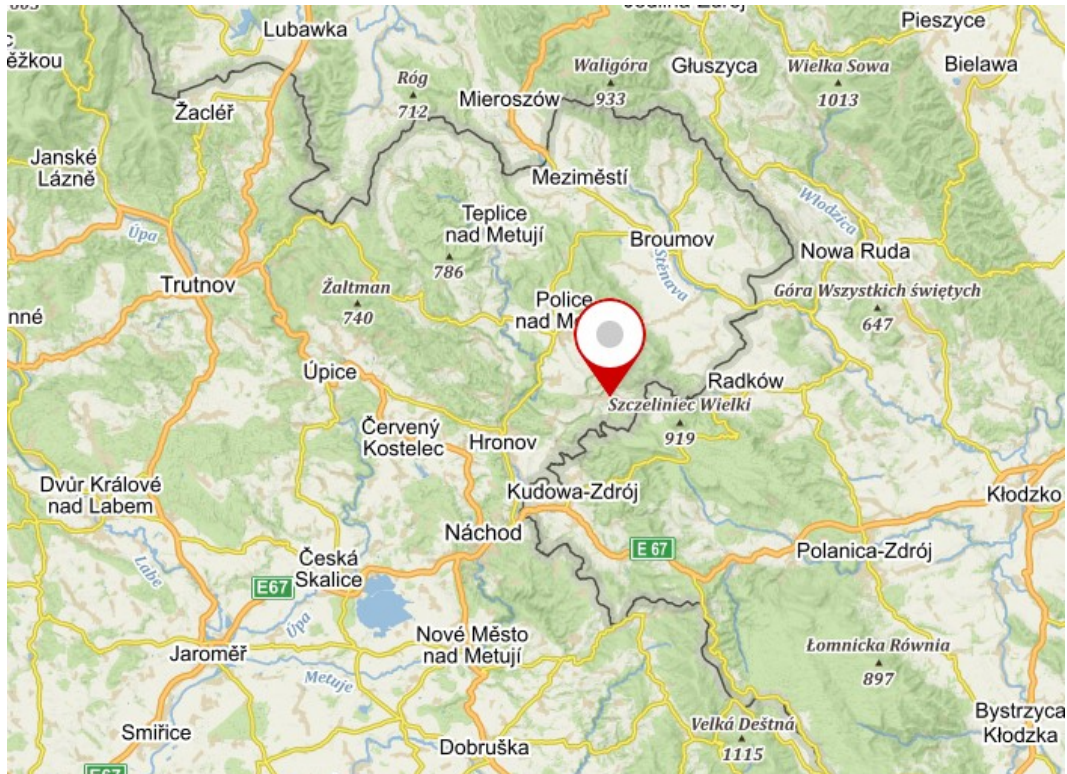
5 CHARAKTERISTIKA OBCE

Obec Machov se rozkládá v údolí řeky Židovky, která se nachází v nadmořské výšce v rozmezí 430 až 510 metrů. Obklopují ji z východu polské Stolové hory s Hejšovinou a Borem, ze severu pak Broumovské stěny. Obci byl v roce 2006 vrácen status městyse, její katastrální výměra činí 19,93 km² z toho 1,48 km² tvoří lesy. Celé území obce leží v údolí, svahy jsou z velké části zalesněné, zbytek tvoří zemědělská půda a pastviny.

Konkrétně se obec nalézá na jihovýchodním okraji Broumovského výběžku při státní hranici, která odděluje území východních Čech od polského Kladska. Rozkládá se v Královéhradeckém kraji v ORP Náchod na severovýchod od něj. Území Machova je součástí CHKO Broumovsko, leží v polické křídové pánvi, která je zdrojem pitné vody nejen pro obec, ale i krajské město, současně sousedí s polským národním parkem Stolové hory. Obec sousedí s pěti obcemi. Na jihozápadě s Vysokou Srbskou, severozápadě s Bezděkovem nad Metují a Policí nad Metují, severu se Suchým Dolem a severovýchodě s Božanovem. [35, 36]

Machov je tvořen ze čtyř dříve samostatných částí Nízké Srbské, Machova, Machovské Lhoty a Bělého a dále ze dvou osad Řeřišný (součástí Bělého) a Končiny (součástí Machova).

Partnerským městem Machova je polský Radków, se kterým byla uzavřena v roce 2002 smlouva o mezinárodní spolupráci. Jedna z částí smlouvy byla zaměřena na spolupráci v úseku požární ochrany. Bohužel v současné době tato spolupráce nefunguje.

Obrázek 1 – Lokace. [37]

5.1 Historie

„Městys Machov leží v jihovýchodním okraji Broumovského výběžku, na hranici s polským Kladskem. O jeho nejstarší historii není mnoho informací. Zřejmě byl založen až někdy ve 13. století v době kolonizace těchto končin.

Nejstarší písemná zpráva o Machově pochází z roku 1354, kdy v textu latinské listiny je obec Machov zmíněna již pod svým dnešním názvem. Ten vznikl ze staročeského jména Mach, které bylo tehdy užíváno jako domácí zkrácená podoba křestního jména Matěj. Zmíněná listina se týkala místního farního kostela svatého Václava, situovaného na výrazném ostrohu obtékaném potokem Židovkou.

V polovině 14. století patřil Machov a jeho nejbližší okolí pánům z Adršpachu. Krátce před husitskými válkami je doložen ještě jako vesnice, ale někdy v polovině 15. století se pro něj podařilo Janu Machovskému a z Adršpachu získat statut městečka.

Poprvé se Machov jako „oppidum“, tedy městečko, připomíná v roce 1465, když se o majetek zemřelého Jana Machovského ucházel jeho příbuzný Bohuněk z Adršpachu.

V roce 1545 se Machov stal součástí velkého panství náchodského, které zde hraničilo se sousedním panstvím polického kláštera broumovských benediktinů.

V r. 1634 připadlo Machovsko spolu s Náchodskem Octaviu Piccolominimu, jehož rod vládl poddaným krutě a nelítostně. Nespokojenost lidu vyvrcholila v r. 1775 velkým selským povstáním, jež na Machovsku a Policku vedl známý „selský generál“ Karel Dostál ze Lhoty. Titul městečka byl obnoven r. 1761, potřetí v r. 2006.

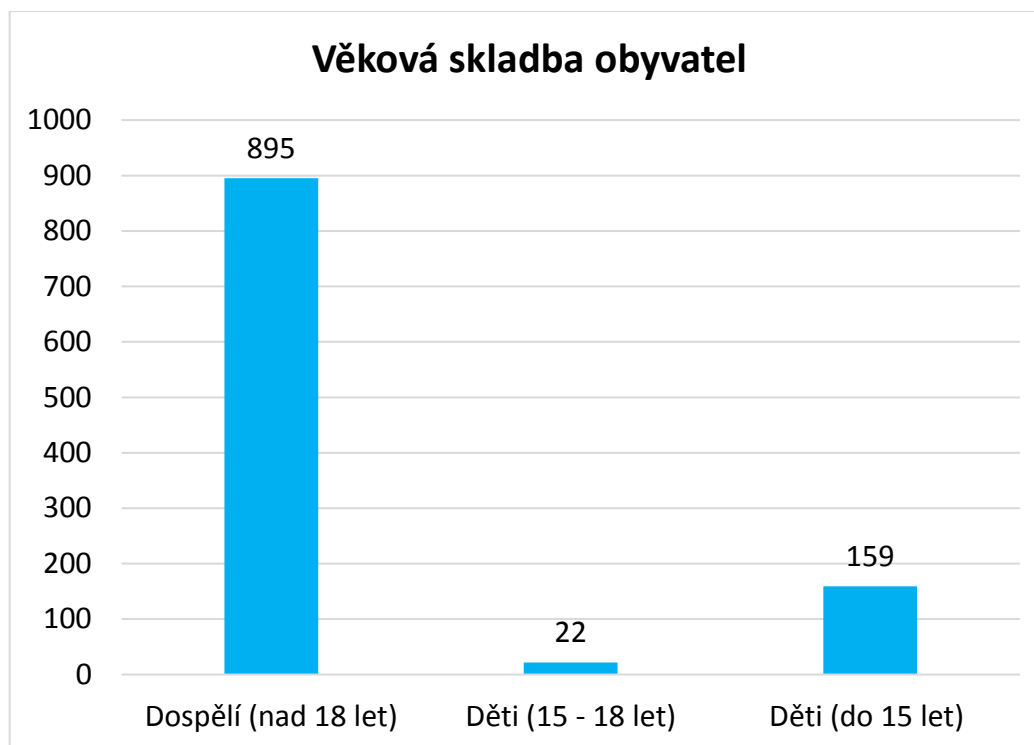
Je velice pravděpodobné, že již ve druhé polovině 15. století užívalo městečko Machov na své pečeti nějaký znak. Nelze však říci, zda byl totožný s tím dnešním. Ten je poprvé doložen až na pečeti z roku 1761 - na modrém štítě je umístěna stříbrná otevřená brána s červenou valbovou střechou. Po obou stranách brány jsou vyšší stříbrné věže kryté červenými báněmi se zlatými makovicemi. Jeho podoba je vytesána v podstavci sloupu se sochou Panny Marie Bolestné na machovském náměstí.

Nejvýznamnější památkou je kostel sv. Václava na zrušeném hřbitově, původně dřevěný asi ze 14. stol., se samostatnou zvonící z r. 1586, v r. 1672 pro zchátralost stržený a r. 1675 nahrazený novým barokním, snad podle projektu Martina Allia. Jednolodní stavba má trojboce uzavřený presbytář a dodatečně (1885) přistavěnou hranolovou věž v záp. průčelí, které vrcholí volutovým štítem. Vnitřní prostory mají valené klenby s výsečemi, zařízení je pseudorenesanční. Fara se znakem broumovských opatů pochází z r. 1786, do dnešní podoby byla upravená v r. 1870, budova sboru Církve československé husitské je z r. 1939. Machov se může pochlubit několika hodnotnými usedlostmi broumovského typu, roubenými či poloroubenými, ale i zděnými (čp. 22, 39, 95 aj.) z konce 18. a z 19. stol. Na náměstí stojí sloup se sochou Bolestné P. Marie od Bartoloměje Henricha z r. 1761, zdobený znakem obce a erbem Piccolominiů. U hřbitovni zdi je kutý kříž na kamenném podstavci s rokokovými reliéfy z r. 1851, v obci při silnici dvě sousoší Ukřižování se světci z 2. poloviny 19. stol.“ [38]

5.2 Demografické údaje

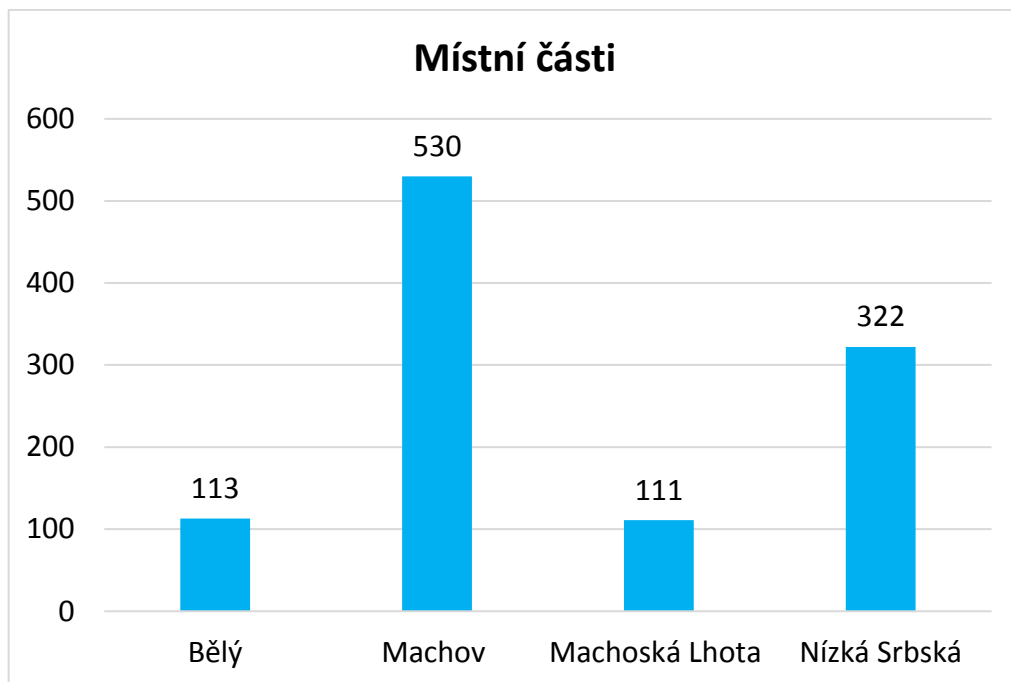
Počet obyvatel k 6. 4. 2018 činil 1 076. Během posledních let počet obyvatel stále pozvolna klesá. Od roku 1869 se počet osob žijících v Machově snížil o 1 393 osob. V příloze P IV je graf, který stručně ukazuje vývoj počtu obyvatel.

Skladbu obyvatel podle věkových kategorií uvádí následující graf.

Graf 2 – Věková skladba obyvatel. [vlastní]

V obci žijí převážně občané starší 18 let, kterých je v obci 895, 22 dětí ve věku 15 – 18 let a 159 dětí do 15 let. Dále se můžeme podívat na počty obyvatel jednotlivých územních částí. Obyvatele žijící v jednotlivých částech obce ukazuje graf číslo 3.

Graf 3 – Místní části. [vlastní]

Nejvíce osob žije v obecní části Machov konkrétně 530 osob. Dále pak žije 322 osob v Nížké Srbské, 113 osob v Bělem a nejméně 111 osob v Machovské Lhotě. [39]

5.3 Hydrogeologické údaje

Machovem protéká Bezejmenný potok, řeka Stekelnice, Trnkava, Židovka, Třeslice, Borský potok a v Bělem je Bělský rybník. Tyto vodní toky a plochy, kromě Bělského rybníku, můžeme nazvat souhrnným názvem povodí Židovky. Povodí má délku toku 11,37 km, plochu povodí 26,68 km², průměrné dlouhodobé srážky činí 808 mm/rok a průměrný dlouhodobý roční průtok je 297 l/s. Židovka je hlavním vodním tokem Machova, který protéká Machovem a Nížkou Srbskou, její přítoky jsou Stekelnice (osada Řeřišný), Trnkava (Machovská Lhota) a Třeslice (Bělý). [40]

V povodňovém plánu jsou v rámci příloh zpracovány i záplavová území pro jednotlivá území. Tento model zpracoval krajský úřad Královéhradeckého kraje, který je dostupný na webových stránkách obce. V příloze PV je model záplavového území pro celou obec. [40]

5.4 Infrastruktura

Obec je plynofikována, je zavedena kanalizace, která byla v roce 2015 zrekonstruována a byly na ni napojeny dosud nepřipojené objekty. Obec má vlastní čistírnu odpadních vod. Vodovod byl vystavěn za období první republiky, v roce 2016 byla provedena jeho obnova. Silniční infrastruktura je tvořena silnicemi třetích tříd, a to silnicí III/303 17 (Bezděkov – Machovská Lhota), III/303 15 (Bezděkov Mýto – Nízká Srbská), III/303 20 (Police nad Metují – Bělí) a místními vedlejšími silnicemi uvnitř obce. Na těchto komunikacích je zavedena autobusová linka, která spojuje přímým spojem Machov a Polici nad Metují.

Občanskou vybavenost v obci tvoří Základní škola a Mateřská škola Machov, tělocvična, zdravotní středisko, nákupní středisko, knihovna, pošta, fotbalové hřiště, tenisové hřiště a dětské hřiště.

Průmysl v obci v současné době tvoří několik firem. Tyto firmy sídlí v objektu bývalé textilní továrny, který byl postaven roku 1910 a v nedávné době zrekonstruován majitelem p. Kolbenem ze Švýcarska. Jedná se o mezinárodní zastoupení firmy Kotexma, o firmu švýcarského majitele s názvem Ekomach a v pronájmu se svou textilní výrobou firma Papiillons. Kromě těchto firem působí v obci výroba kuchyní Hofman a výroba ruksaků a dalších sportovních potřeb Doldy, která má v obci i svoji prodejnu. [35, 36]

5.5 Dokumentace obce v oblasti ochrany obyvatelstva

Dokumentaci požární ochrany obce podle nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně tvoří:

- dokumentace o zřízení JSDH obce nebo společné jednotky požární ochrany,
- řád ohlašovny požárů,
- dokumentace k zabezpečení preventivně výchovné činnosti,
- požární řád obce,
- dokumentace k zabezpečení
 - požární ochrany při akcích, kterých se zúčastňuje větší počet osob,
 - úkolů požární ochrany pro období stavu ohrožení státu a válečného stavu,
- plán výkonu služby členů jednotek sboru dobrovolných hasičů vybraných obcí a to včetně jejich pohotovosti mimo pracoviště. [2]

Z této dokumentace na obecním úřadě najdeme dokumentaci o zřízení JSDH obce, požární řád obce, který je formou obecně závazné vyhlášky na webových stránkách městyse¹⁵, řád ohlašovny požárů a dokumentace k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se zúčastňuje větší počet osob. Plán výkonu služby členů JSDH obce je pouze pro jednotky kategorie JPO II.¹⁶

Na obecním úřadě je uložen Plán činnosti orgánů městyse při vzniku mimořádné události, který obsahuje základní úkoly starosty a činnost orgánů městyse při mimořádné události, základní informace o obci, charakteristiku obce, složení krizového štábu obce, výpis z analýzy rizik Havarijního plánu Královéhradeckého kraje a síly a prostředky záchranné a likvidační práce. Plán se aktualizuje podle potřeby a musí být schválen úřadem ORP Náchod. [41]

Dále je na obecním úřadě Povodňový plán. V plánu najdeme povodňovou charakteristiku území, základní hydrometeorologické údaje, zdroje povodňového nebezpečí, činnost při vyhlášení povodňové aktivity, síly a prostředky pro záchranné a likvidační práce, Možnosti přechodného ubytování evakuovaných osob, ústupové cesty, umístění zvířat, důležité kontakty, opatření po skončení povodně a mapu správního obvodu s vyznačeným územím a nemovitostmi ohrožených povodní. Tento plán je aktualizován a revidován dvakrát ročně. Poslední aktualizace byla provedena v lednu 2017. [40]

¹⁵ Obecně závazná vyhláška č. 1/2007, kterou se vydává požární řád městyse Machov

¹⁶ JSDH Machov je zařazena do kategorie JPO III/1.

6 ANALÝZA RIZIK

Pro JSDH obcí je také důležité znát hrozby a rizika, které mohou na území obce vzniknout. Jednotka by se tedy měla podle MU svou činností zaměřit na správné materiální a technické vybavení pro zvládnutí adekvátního řešení vzniklé MU. Považuji za důležité provést analýzu rizik ve správním obvodu obce. Na obecním úřadě je uložen Plán činnosti orgánů městyse při vzniku mimořádné události, který obsahuje výpis z analýzy rizik havarijního plánu kraje. Jako rizika byla vyhodnocena následující:

- plynovod,
- rozsáhlé požáry lesních porostů,
- větrná smršť,
- povodně,
- sněhové kalamity.

Dle mého názoru je třeba ověřit, zda se v územním obvodu obce nemohou vyskytovat další rizika, která by se mohla JSDH obce Machov řešit. Vybrala jsem si pro tuto analýzu metodu PNH, která se řadí mezi jednoduché bodové polo-quantitativní metody.

Vybraná rizika pro tuto metodu zahrnují rizika z plánu činnosti orgánů a rizika, která by mohla vzniknout nebo se již vyskytla v obci. Další rizika, která mohou území obce postihnout, jsou požár objektů, povodeň nebo výpadek elektrického proudu.

Stanovení stupňů jednotlivých složek

Tabulka 4 – Stupeň pravděpodobnosti. [34]

Pravděpodobnost (P)	Stupeň
Nahodilá (jednou za 100 let)	1
Nepravděpodobná (jednou za 50 let)	2
Pravděpodobná (jednou za 10 let)	3
Velmi pravděpodobná (jednou za 5 let)	4
Trvalá (jednou za rok)	5

Stanovení stupně možných následků

Tabulka 5 – Stupeň možných následků. [34]

Možné následky (N)	Stupeň
Bez újmy na životě, zdraví a majetku.	1
Ohrožení zdraví jednotlivců, poškození jednotlivých objektů, hrozba narušení infrastruktury.	2
Poškození zdraví jednotlivců, poškození skupiny objektů, poškození infrastruktury obce.	3
Ohrožení zdraví skupiny obyvatel obce, zničení části obce, únik nebezpečných látek do vodního toku, závažné poškození infrastruktury obce.	4
Poškození zdraví skupiny obyvatel, ohrožení života obyvatel obce, mimořádné materiální škody.	5

Stanovení stupně názorů hodnotitelů

Tabulka 6 – Stupeň názoru hodnotitelů. [34]

Náзор hodnotitelů (H)	Stupeň
Zanedbatelný vliv na míru nebezpečí a ohrožení.	1
Malý vliv na míru nebezpečí a ohrožení.	2
Větší, zanedbatelný vliv na míru ohrožení a nebezpečí.	3
Velký a významný vliv na míru ohrožení a nebezpečí.	4
Více významných a nepříznivých vlivů na závažnost a následky ohrožení a nebezpečí.	5

Dále je nutné stanovit ohodnocení jednotlivých rizik.

Tabulka 7 – Míra rizika. [vlastní]

Rizikový stupeň	Míra rizika (R)	Hodnocení rizika
I.	101 – 125	Nepřijatelné riziko
II.	51- 100	Nežádoucí riziko
III.	11 – 50	Mírné riziko
IV.	4 – 10	Akceptovatelné riziko
V.	0 – 3	Bezvýznamné riziko

Výpočet míry rizika a určení rizikového stupně se provádí podle vzorce:

$$R = P \times N \times H$$

Tabulka 8 – Ohodnocení rizik. [vlastní]

Druh MU	Pravděpodobnost (P)	Možné následky (N)	Názor hodnotitelů (H)
Požár objektu	4	3	2
Lesní požár	4	2	2
Větrná smršť	5	3	4
Sněhová kalamita	4	3	3
Sesuvy půdy	1	4	4
Výpadek elektrického proudu	5	3	4
Povodeň	3	4	5
Poškození plynovodu	2	4	3

Tabulka číslo 9 uvádí míru rizika, rizikový stupeň a také hodnocení rizika.

Tabulka 9 – Výsledná míra rizika pro obec. [vlastní]

Druh MU	Míra rizika	Rizikový stupeň	Hodnocení rizika
Požár objektu	24	III.	Mírné riziko
Lesní požár	16	III.	Mírné riziko
Větrná smršť	60	II.	Nežádoucí riziko
Sněhová kalamita	36	III.	Mírné riziko
Sesuvy půdy	16	III.	Mírné riziko
Výpadek elektrického proudu	60	II.	Nežádoucí riziko
Povodeň	60	II.	Nežádoucí riziko
Poškození plynovodu	24	III.	Mírné riziko

Podle výsledků metody bylo vyhodnoceno jako nežádoucí riziko povodeň, výpadek elektrického proudu a větrná smršť. Ostatní rizika byla vyhodnocena jako mírně riziková, jsou jimi požár objektů, lesní požár, sněhová kalamita, sesuvy půdy a poškození plynovodu.

7 JSDH OBCE MACHOV

Přesné datum založení jednotky není známé. Tento fakt vychází z historického hlediska, kdy nejprve existovaly tři jednotky. Po roce 1954 působily na území dnešní obce celkem čtyři jednotky, jelikož dříve zde byly čtyři samostatné obce (Nízká Srbská, Machovská Lhota, Bělý a Machov), a k tomu ještě vznikl sbor dobrovolných hasičů (dále jen „SDH“) Machov. Toto SDH však bylo v roce 1960 zrušeno a vrátilo se vše do původní podoby. Následně došlo ke sloučení samostatných obcí a vzniku obce Machov. Vzhledem k tomuto jsou i v současné době v obci tři samostatné SDH. JSDH Machov je zařazena do kategorie JPO III/1 od roku 1995.

Jednotka se skládá ze tří družstev:

- Nízká Srbská,
- Machovská Lhota,
- Bělý.

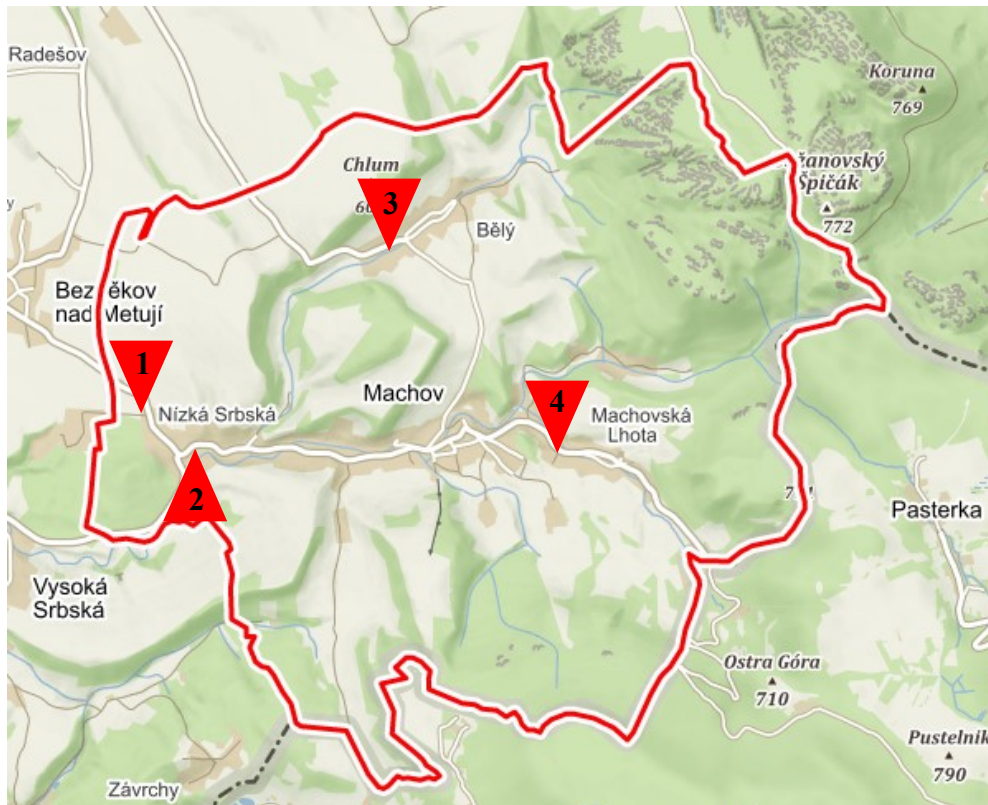
Předmět činnosti jednotky je dle zřizovací listiny provádění hašení požárů a záchranných prací při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech a plní další úkoly v rámci IZS dle příslušného zařazení. Dále zajišťuje podle místních podmínek požární hlídky a další preventivní činnost v souladu s požárním řádem obce. [42]

V každém družstvu je stanoven minimální početní stav, který stanovuje obecně závazná vyhláška č. 1/2007. Každé družstvo musí být složeno minimálně z jednoho velitele, jednoho strojníka a čtyř členů družstva. Zařazení do jednoty je podmíněno platnou lékařskou prohlídkou. [43]

Jednotka je tvořena členy SDH Nízká Srbská, SDH Machovská Lhota, SDH Bělý a osobami, které nejsou členy SDH. V současné době má jednotka 23 členů, z toho jsou 4 členové s funkcí velitel, 3 strojníci, 14 hasičů a 2 členi jsou příslušníky HZS ČR. Zajímavostí je, že členem JPO nemusí být člen SDH, v JPO může působit i běžný občan na základě smlouvy s obcí.

Základna je v hasičské zbrojnici SDH Nízká Srbská, kde je převážná většina vybavení. Část vybavení se nachází ve „staré“ hasičské zbrojnici, která je vzdálená 450 m od základny. Další vybavení jednotky je též v jednotlivých zbrojnicích SDH Machovská Lhota a SDH Bělý. Vize do budoucna je taková, že by se technika soustředila do hasičské zbrojnice v Nízké Srbské. Pracuje se na projektu rozšíření hasičárny o dvě stání pro zásahová

vozidla a výstavbu sušáku. Umožnilo by to výjezd potřebné techniky ze stejného místa a také členové povolání k výjezdu, by se sešli na jednom místě. Tímto by se snížily náklady na údržbu techniky a náklady na správu budov.

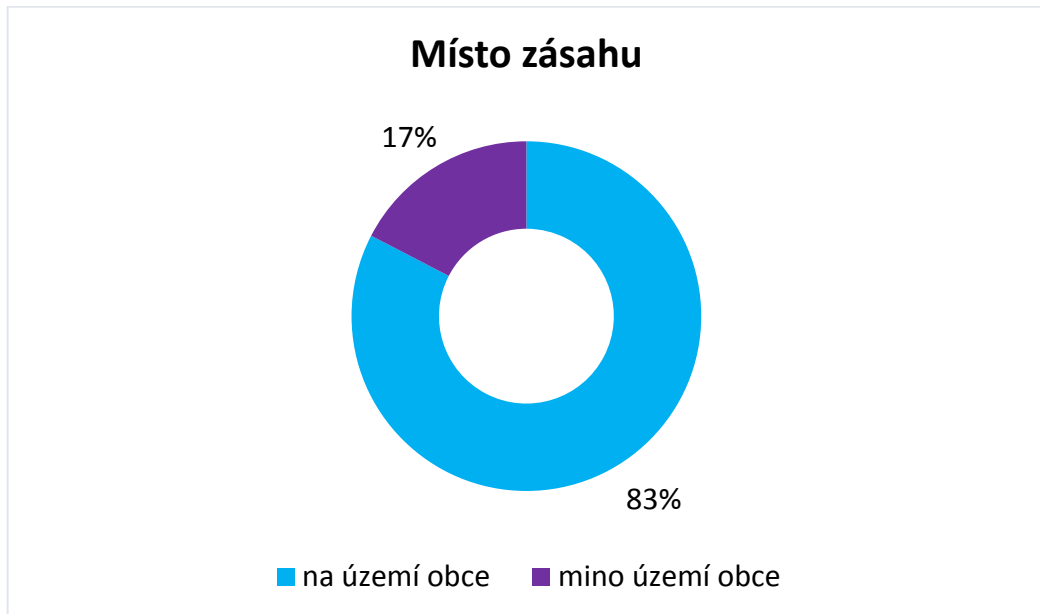

Obrázek 2 – Hasičské zbrojnice. [44]

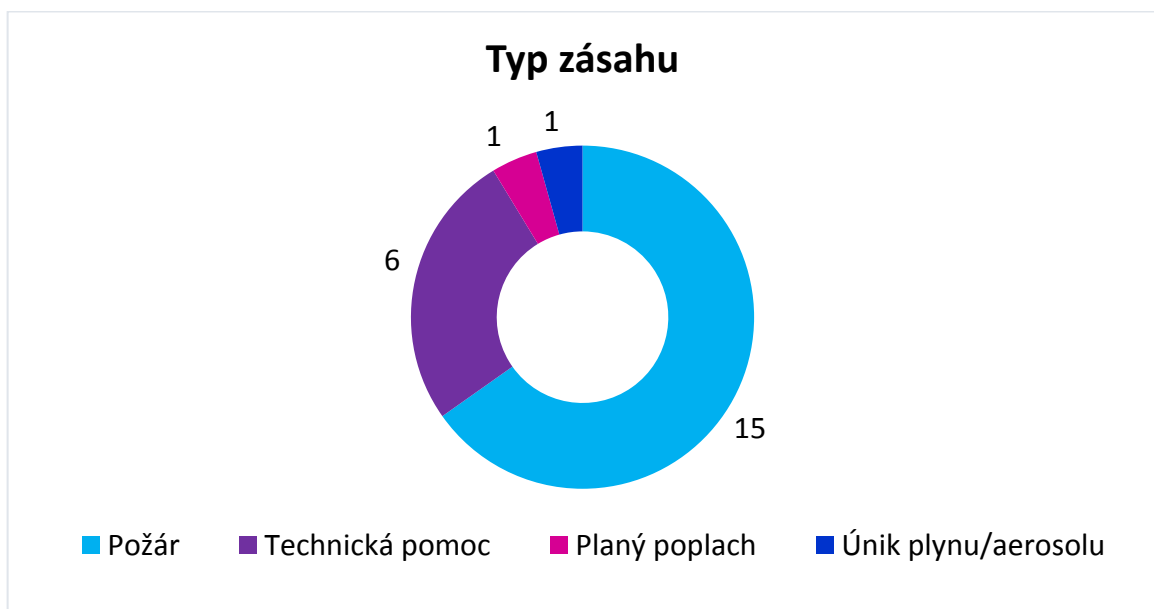
- 1 Hasičská zbrojnice SDH Nizká Srbská
- 2 „stará“ hasičská zbrojnice
- 3 Hasičská zbrojnice SDH Bělý
- 4 Hasičská zbrojnice SDH Machovská Lhota

Výjezdová činnost

Pokud se podíváme na zásahy jednotky za posledních 7 let, jednotka vyjížděla k zásahu celkem 23krát. Nejčastěji k požárům a technické pomoci, dále pak k úniku plynu/aerosolu a jednou se jednalo o planý poplach.

Graf 4 – Místo zásahu. [vlastní]

Graf 5 – Typ zásahu. [vlastní]

Zásahy se v převážné většině uskutečnily na území obce.

7.1 Vybavení a technika

Každý člen jednotky je vybaven výstrojí. Výstroj se skládá ze zásahového třívrstvého obleku Deva Premium, zásahové obuvi, zásahové přilby, kukly Deva Comfort a zásahových rukavic Karla od firmy Holík. Zásahová obuv není jednotná, skládá se z tří typů, a to Haix Fire Eagle, Haix Hero 1 a 2. Obuv je voděodolná, odpuzuje mráz, zpevněná v oblasti nártu, má ocelovou špičku, disponuje ochrannými prvky a je odolná proti prořezu pilou. Splňuje tedy veškeré požadavky na zásahovou obuv pro hasiče. Taktéž zásahové přilby jsou v jednotce zastoupeny ve dvou typech Gallet F1 XF a Gallet F1 SF. Dále má každý člen pracovní stejnokroj PS II, který je určen pro ostatní pracovní činnosti. [45, 46]

Techniku jednotky tvoří:

- CAS 20 3500/200-M2R,
- DA 8-L1Z – Avia 20F,
- DA 8 L2R – Avia 21T FC 4x4,
- VEA-L2 VW Trasporter,
- plovoucí čerpadlo Aquafast,
- MŘP Husqvarna 350,
- přetlakový ventilátor PH-VP 450,
- elektrocentrála Honda ECM 2800,
- kalové motorové čerpadlo Honda WT 30 XK3 – Nizká Srbská,
- žebřík profi AL,
- trhací hák,
- lana LX Static,
- vysílačky ruční Motorola GP 360,
- vozidlová radiostanice GM 360,
- 4x dýchací přístroj Meva Pluto s ocelovou odlehčenou lahví.

Důležitý krok v modernizaci techniky představuje bezplatný převod speciálního požárního automobilu CAS 24 – lesní speciál Renault Midlum 240.14 4x4 rok výroby 2006 od HZS Královéhradeckého kraje. Součástí vozidla je i speciální lanový elektrický naviják a elektrocentrála. Nahradí tak dosavadní vozidlo CAS 25 Škoda 706, které bylo vyrobeno v roce 1978. Po čtyřiceti letech provozu bylo velmi náročné udržet ho v plně provozuschopném stavu a celá řada náhradních dílů byla již nedostupná. Právě zastaralost techniky je velkým

problémem jednotky. Proto je získání speciálu velmi pozitivní zprávou. Tato vyjednávání s HZS Královéhradeckého kraje trvala celé čtyři roky. [47]

Tento automobil je do budoucna potřeba vybavit materiálem a vzhledem k faktu, že nový automobil má menší nádrž na vodu než ten původní, jedná se o vybavení automobilu podle „děčkového programu“, který navrhli poprvé hasiči z Berouna. Program se hodí na hašení lesních požárů a požárů bytů. Spočívá v používání hadic typu „D“ u většiny požárů. [48]

Obrázek 3 – CAS 24 – lesní speciál Renault Midlum 240.14 4x4. [47]

Stávající materiální a technické vybavení a výstroj jednotlivých členů jednotky je na dostačující úrovni. V následujících letech bude potřeba postupně modernizovat a obnovovat veškeré toto vybavení vzhledem k jeho stárnutí a ztrátě vlastností materiálů.

7.2 Odborná příprava

Každý, kdo chce vstoupit do jednotky, musí do jednoho roku od nástupu absolvovat kurz hasiče, který zabezpečuje HZS ČR. Kurz obsahuje teoretickou a praktickou přípravu pro členy JSDH, kterou účastníci absolvují během 5 pracovních dní. Obsahem kurzu jsou zaměstnání s různou tematikou, která je stěžejní pro činnost v jednotce. Jedná se zejména o technické prostředky, pořadový výcvik, taktiku, stavbu protipovodňové hráze, přípravu nouzového přežití, práce ve výšce a nad volnou hloubkou, práce na vodní hladině, záchrana a vyhledávání osob, obsluha dýchací techniky, první pomoc, dálková doprava vody,

nebezpečné látky, rozbor zásahu, kultura hašení a ochranné prostředky. Kurz je zakončen závěrečnou zkouškou, která se skládá z písemného testu, absolvováním tří praktických stanovišť a ústní zkoušky. Úspěšným absolvováním účastník získá osvědčení o absolvování základního kurzu hasiče.

Jednotka během roku absolvuje školení a námětová cvičení, která jsou organizována velitelem jednotky a dále se proškolují témata stanovená na příslušný kalendářní rok, které stanovuje SH ČMS – Okresní sdružení hasičů Náchod a HZS kraje. Témata jsou proškolována teoreticky i prakticky.

Každoročně probíhá školení BOZP, práce s motorovou pilou a používání dýchací techniky, kterou jednotka disponuje. Poslední školení obsluhy motorové pily proběhlo v listopadu 2017 a součástí byla i praktická obsluha při odklizení spadlého stromu. Používání dýchací techniky je školeno profesionálními hasiči územního odboru Náchod HZS Královéhradeckého kraje ve Velkém Poříčí. Školení se skládá z teoretické části a praktické části. Praktická část se odehrává na polygonu, kde se nositel dýchací techniky musí vypořádat s překážkami a prostorem bez osvětlení. Dále se členové jednotky účastní námětových cvičení, která se pořádají v rámci okrsku Bor (například použití normých stěn, vedení vody do svahů). Na podzim probíhá školení od HZS ČR, které je vedeno odborníkem z praxe. V poslední době se proškolovala tematika chování na místě zásahu a zachování místa požáru pro další vyšetřování vzniku požáru.

Odborná příprava je doplněna během roku o požární sport, kterého se jednotka bohatě účastní. Jedná se především o požární útoky a štafety.

Praktická část se věnovala obci Machov a jednotce sboru dobrovolných hasičů obce Machov. Analýza rizik osvětlila, jaká rizika se mohou na území obce objevit a která lze v budoucnu očekávat. Část věnovaná jednotce podkřývá její fungování a plnění podmínek akceschopnosti.

ZÁVĚR

Závěrem je možno konstatovat, že jednotka sboru dobrovolných hasičů obec Machov pracuje a splňuje veškeré podmínky akceschopnosti, které jsou na ní v důsledku zařazení do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany vyžadovány. Současný stav je ve všech aspektech na standardně požadované úrovni v intencích příslušných zákonů, nařízení, pokynů a směrnic. Jednotka má přesto dlouhodobý problém především v zastaralém technickém vybavení. Lze tedy doporučit pokračování v postupné modernizaci výstroje, výzbroje a technického vybavení jednotky. Jako další problém se jeví nedostatečná prostorová kapacita, která se v současné době velmi intenzivně řeší. Můžeme tedy jenom doporučit pokračování řešení tohoto problému zejména využíváním dotačních programů, které jsou dostupné i pro výstavbu nových hasičských zbrojnic. Popřípadě zvážit možnost centrální prostorové kapacity.

Analýza rizik v obci poukázala na MU, která mohou v budoucnu nastat. Od toho se může odvíjet následující činnost obce v přípravě na MU a činnost samotné jednotky, její materiální a technické vybavení.

Práce prokázala, že jednotka je schopna pracovat na požadované úrovni, plnit své úkoly a poslání. Dále také dokazuje důležitost jednotek požární ochrany v systému zajišťování bezpečnosti jak na území obce, tak i na území kraje. Lze tedy říci, že pokud se bude pokračovat v další podpoře tohoto subjektu, může se celkově zvýšit bezpečnost jako taková.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] *Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu* [online]. In: Ministerstvo vnitra české republiky, Odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality. Praha, 2016, s. 129 [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/terminologicky-slovník-mv-verze-ke-stazeni.aspx>
- [2] *Krizové zákony*. Ostrava: Sagit, 2016. ÚZ číslo: 1105. ISBN 978-80-7488-135-0.
- [3] HANUŠKA, Zdeněk. *Organizace jednotek požární ochrany*. 2., aktualiz. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2008. 116 s. SPBI Spektrum. Červená řada. ISBN 978-80-7385-035-7.
- [4] SKALSKÁ, Květoslava, Zdeněk HANUŠKA a Milan DUBSKÝ. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana: modul I*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. ISBN 978-80-86640-59-4. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/dokumenty-ke-stazeni.aspx>
- [5] *Důvodová zpráva k zákonu 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru)*. Beck-online [online]. Praha: C. H. Beck, 2017 [cit. 2017-10-25]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?documentId=oz5f6mrqge2v6mzsgbqwi6q>
- [6] VAVERA, Fantišek. *Cílem zákona je zejména nově a optimálně upravit postavení a organizaci Hasičského záchranného sboru České republiky*. 112. 2016, XV(1/2016).
- [7] Audit národní bezpečnosti. In: *Vláda České republiky* [online]. 2017 [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Audit-narodni-bezpecnosti-20161201.pdf>
- [8] Bezpečnostní strategie České republiky 2015. In: *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. 2017 [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/soubor/strategie-koncepce-bezpecnostni-strategie-2015-pdf.aspx>

- [9] Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030. In: *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. 2017 [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/soubor/koncepce-ochrany-obyvatelstva-2020-2030-pdf.aspx>
- [10] Zpráva o stavu ochrany obyvatelstva České republiky 2015. In: *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. 2017 [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: <https://www.google.com/url?q=http://www.hzscr.cz/soubor/zprava-oob-2015-pdf.aspx&sa=U&ved=0ahUKEwirpbDVovHXAhWodpoKHYESDYYQFggGMAE&client=internal-uds-cse&cx=015489265366623571386:phfh0kj4opu&usg=AOvVaw3y67GfexKC85xQ05QxEMIL>
- [11] SKALSKÁ, Květoslava, Zdeněk HANUŠKA a Milan DUBSKÝ. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana: modul I*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. ISBN 978-80-86640-59-4.
- [12] KOLEKTIV AUTORŮ SH ČMS. *Učební texty pro vedoucí a instruktory kolektivů mladých hasičů: Studijní materiál pro přípravu vedoucích a instruktorů kolektivů mladých hasičů k získání kvalifikace III. a II. stupně*. Nové Město nad Metují, 2008.
- [13] MIČKA, Jan. *Sbor dobrovolných hasičů Bílovice*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2015, 64 s. Dostupné také z: <http://hdl.handle.net/10563/34464>. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Fakulta logistiky a krizového řízení, Ústav ochrany obyvatelstva. Vedoucí práce Lošek, Václav.
- [14] SZASZO, Zoltán. *Stručná historie profesionální požární ochrany v českých zemích*. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, 2010. ISBN 978-80-86640-60-0.
- [15] SZASZO, Zoltán. *Pocta hasičům: = Tribute to firefighters : Ostravy a Moravskoslezského kraje*. Ostrava: Repronis, 2009. ISBN 978-80-7329-211-9.
- [16] ŠOUREK, M.: *Stručné úryvky z historie českého dobrovolného hasičstva nejen na Kutnohorsku* [online]. [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: <http://www.sdh-ndvory.com/modules.php?name=Content&pa=showpage&pid=15>

- [17] *Historie profesionální požární ochrany v českých zemích* [online]. [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/historicka-expozice-ve-zbirohu-historie-profesionalni-pozarni-ochrany-v-ceskych-zemich.aspx>
- [18] *Ochrana obyvatelstva a krizové řízení*: skripta. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2015. ISBN 978-80-86466-62-0.
- [19] Metodika pro zřizování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí. In: *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. 2017 [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/soubor/metodika-zrizovani-jsdho-2009-aktual-2014-doc.aspx>
- [20] ŠENOVSKÝ, Michail, Vilém ADAMEC a Zdeněk HANUŠKA. *Integrovaný záchranný systém*. 2. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2007, 157 s. SPBI Spektrum. Červená řada. ISBN 978-80-7385-007-4.
- [21] CHVOJKOVÁ, Libuše a Nicole ZAORALOVÁ. Dosavadní zákony neposkytovaly právní podporu všem činnostem, které hasiči za posledních 15 let vykonávali. *112*. 2017, XVI(1/2017).
- [22] MV-GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR. Statistická ročenka 2008: Příloha časopisu 112 číslo 3/2009. In: *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. 2009 [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/soubor/rocenka-2008-pdf.aspx>
- [23] MV-GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR. Statistická ročenka 2009: Příloha časopisu 112 číslo 3/2010. In: *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. 2010 [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/soubor/rocenka-2009-pdf.aspx>
- [24] MV-GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR. Statistická ročenka 2010: Příloha časopisu 112 číslo 3/2011. In: *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. 2011 [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/soubor/rocenka-2010-pdf.aspx>
- [25] MV-GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR. Statistická ročenka 2011: Příloha časopisu 112 číslo 3/2012. In: *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. 2012 [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/soubor/rocenka-2011-pdf.aspx>

- [26] MV-GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR. Statistická ročenka 2012: Příloha časopisu 112 číslo 3/2013. In: *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. 2013 [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/soubor/informacni-servis-statistiky-rocenka-2012-pdf.aspx>
- [27] MV-GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR. Statistická ročenka 2013: Příloha časopisu 112 číslo 3/2014. In: *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. 2014 [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/soubor/rocenka-2013-pdf.aspx>
- [28] MV-GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR. Statistická ročenka 2014: Příloha časopisu 112 číslo 3/2015. In: *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. 2015 [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/soubor/rocenka2014-pdf.aspx>
- [29] MV-GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR. Statistická ročenka 2015: Příloha časopisu 112 číslo 3/2016. In: *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. 2016 [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/soubor/rocenka-2015-pdf.aspx>
- [30] MV-GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR. Statistická ročenka 2016: Příloha časopisu 112 číslo 3/2017. In: *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. 2017 [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/soubor/rocenka-2016-tisk-pdf.aspx>
- [31] MV-GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR. Statistická ročenka 2017: Příloha časopisu 112 číslo 3/2018. In: *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. 2018 [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/soubor/informacni-servis-statistiky-rocenka-2017-pdf.aspx>
- [32] Závěrečné práce - metodika. *Lorenc.info* [online]. 2013 [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: <http://lorenc.info/zaverecne-prace/metodika.htm>
- [33] LUPAČOVÁ, Klára. *Vyhodnocení stavu Jednotky sboru dobrovolných hasičů v obci Žeravice*. Uherské Hradiště, 2017. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta logistiky a krizového řízení. Vedoucí práce Jan Strohmandl.

- [34] TOMŠŮ, David. *Analýza rizik vzniku živelních pohrom v obci Všemina*. 2014. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta logistiky a krizového řízení. Vedoucí práce Ján Káčer.
- [35] Městys MACHOV. In: *Městys Machov* [online]. 2018 [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: http://www.machov-obec.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=8&Itemid=21
- [36] Pár slov o obci. In: *Městys Machov* [online]. 2018 [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: http://www.machov-obec.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=2&Itemid=14
- [37] *Mapy* [online]. 2018 [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=16.2755853&y=50.5138157&z=10&l=0&source=municipality&id=2498&q=machov>
- [38] Historie. Městys Machov [online]. 2009 [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: http://www.machov-obec.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=7&Itemid=20
- [39] *Výpis z registru obyvatel městyse Machova*. Machov, 2018.
- [40] *Povodňový plán městyse Machov*. Machov.
- [41] *Plán činnosti orgánů městyse při vzniku mimořádné události*. Machov.
- [42] *Zřizovací listina organizační složky obce*. Machov, 2002.
- [43] Obecně závazná vyhláška č. 1/2007, kterou se vydává požární řád městyse Machov: Požární řád městyse. In: *Městys Machov* [online]. 2018 [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: http://www.machov-obec.cz/images/stories/soubory/ostatni/vyhlaskey/vyhl_2007_01.pdf
- [44] *Mapy* [online]. 2018 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=16.2735468&y=50.5005443&z=13&l=0&source=municipality&id=2498&q=machov>
- [45] Zásahová obuv HAIX Fire Hero 2. In: *VYZBROJNA* [online]. [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: <https://www.vyzbrojna.cz/cz/1103/2489/zasahova-obuv-haix-fire-hero-2.html>

- [46] HAIX FIRE EAGLE - zásahová obuv. In: *VYZBROJNA*[online]. [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: <https://www.vyzbrojna.cz/cz/3107/2885/haix-fire-eagle-zasahova-obuv.html>
- [47] Machovský zpravodaj. In: *Městys MACHOV* [online]. 2018, 22. února 2018 [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: http://www.machov-obec.cz/images/stories/soubory/ostatni/zpravodaj/zpravodaj_2018_02.pdf
- [48] Kulturu hašení zdokonalují hasiči v Berouně, proud „D“ vystačí na požáry v přírodě i domech. In: *Požáry.cz - ohnisko žhavých zpráv* [online]. 2018 [cit. 2018-04-27]. Dostupné z: <https://www.pozary.cz/clanek/176218-kulturu-haseni-zdokonaluji-hasici-v-beroune-proud-d-vystaci-na-pozary-v-prirode-i-domech/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
CHKO	Chráněná krajinná oblast
IZS	Integrovaný záchranný systém
JPO	Jednotka požární ochrany
JSDH	Jednotka sboru dobrovolných hasičů
KS	Krizová situace
MU	Mimořádná událost
MV	Ministerstvo vnitra
OO	Ochrana obyvatelstva
ORP	Obec s rozšířenou působností
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
Zákon o HZS	Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky
Zákon o PO	Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Lokace. [37]	32
Obrázek 2 – Hasičské zbrojnice. [44]	44
Obrázek 3 – CAS 24 – lesní speciál Renault Midlum 240.14 4x4. [47].....	47

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1– Kategorie JPO. [3]	20
Tabulka 2 – Minimální počet členů jednotky připravených k výjezdu. [19].....	22
Tabulka 3 – Základní početní stavy. [3]	22
Tabulka 4 – Stupeň pravděpodobnosti. [34].....	38
Tabulka 5 – Stupeň možných následků. [34].....	39
Tabulka 6 – Stupeň názoru hodnotitelů. [34]	40
Tabulka 7 – Míra rizika. [vlastní]	40
Tabulka 8 – Ohodnocení rizik. [vlastní]	41
Tabulka 9 – Výsledná míra rizika pro obec. [vlastní].....	42

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 – Podíl JSDH obcí. [vlastní]	28
Graf 2 – Věková skladba obyvatel. [vlastní]	34
Graf 3 – Místní části. [vlastní]	35
Graf 4 – Místo zásahu. [vlastní]	45
Graf 5 – Typ zásahu. [vlastní]	45

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Právní úprava

Příloha P II: Příloha č. 4 vyhláška č. 247/2001 Sb.

Příloha P III: Organizační struktura HZS ČR

Příloha P IV: Vývoj počtu obyvatel obce Machov

Příloha P V: Záplavové území obce

PŘÍLOHA P I: PRÁVNÍ ÚPRAVA

- Ústavní zákon č.1/1993 Sb., Ústava ČR v platném znění
- Ústavní zákon č.110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR

- Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích
- Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému
- Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení
- Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů
- Zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií
- Zákon č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsí a o změně některých zákonů
- Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě
- Zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon
- Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů

- Vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního
- Vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany
- Vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS
- Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva
- Vyhláška č. 35/2007 Sb., o technických podmínkách požární techniky
- Vyhláška č. 69/2014 Sb., o technických podmínkách věcných prostředků požární ochrany

- Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů
- Nařízení vlády č. 463/2000 Sb., o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů

vynakládaných právníckými osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva

- Nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně, v. z. p. p.
- Nařízení Ministerstva vnitra č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany
- Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva
- Nařízení vlády č. 352/2003 Sb., o posuzování zdravotní způsobilosti zaměstnanců jednotek hasičských záchranných sborů podniků a členů jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí nebo podniků

- Vyhláška č. 65/1954 Sb., o Ženevských úmluvách ze dne 12. srpna 1949 na ochranu obětí války
- Sdělení č. 168/1991 Sb., o vázanosti České a Slovenské Federativní Republiky Dodatkovými protokoly I a II k Ženevským úmluvám z 12. srpna 1949 o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů a konfliktů nemajících mezinárodní charakter, přijatých v Ženevě dne 8. června 1977
- Sdělení č. 85/2007 Sb. m. s., o sjednání Dodatkového protokolu k Ženevským úmluvám z 12. srpna 1949 o přijetí dalšího rozeznávacího znaku (Protokol III)
- Rozhodnutí Evropského parlamentu a rady č. 1313/2013/EU o mechanismu civilní ochrany Unie
- Rozhodnutí Rady ze dne 23. října 2001 o vytvoření mechanismu Společenství na podporu zesílené spolupráce při asistenčních zásazích v oblasti civilní ochrany (2001/792/ES, Euratom)
- Rozhodnutí Komise ze dne 29. prosince 2003, kterým se stanoví prováděcí pravidla k rozhodnutí Rady 2001/792/ES, Euratom (2004/277/ES/Euratom)
- Rozhodnutí Rady ze dne 9. prosince 1999, o vytvoření Akčního plánu Společenství v oblasti civilní ochrany (1999/847/EC).

PŘÍLOHA P II: PŘÍLOHA Č. 4 VYHLÁŠKA Č. 247/2001 SB.

Příl.4

Základní početní stav členů jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí a jejich minimální vybavení požární technikou a věcnými prostředky požární ochrany

Vnitřní organizace jednotky	Kategorie jednotky				
	JPO II/1	JPO II/2	JPO III/1	JPO III/2	JPO V
Celkem základní početní stav členů ⁵⁾	12	24	12	24	9
Počet členů v pohotovosti pro výjezd v dané kategorii jednotky	4	8	4	8	4
	Funkce				
Velitel	1	1	1	1	1
Velitel družstva	2	5	2	5	2
Strojník	3	6	4	6	2
Hasič, starší hasič	6	12	5	12	4
	Požární technika a věcné prostředky požární ochrany ³⁾				
Cisternová automobilová stříkačka v základním provedení (dále jen "CAS")	1	1	1	1	1 ¹⁾
Dopravní automobil	1	1	1	1	1 ¹⁾
Automobilový žebřík do 30 m	1 ²⁾	1 ²⁾	1 ²⁾	1 ²⁾	-
Automobilová plošina do 30 m		1 ²⁾	1 ²⁾	-	-
Odsavač kouře nebo přetlakový ventilátor	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾
Motorová stříkačka	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1
Izolační dýchací přístroj ⁴⁾	4	8 ¹⁾	4	8 ¹⁾	4 ¹⁾
Vozidlová radiostanice požární ochrany	2	2	2	2	-
Přenosná radiostanice požární ochrany	2	4	2	4	1 ¹⁾
Mobilní telefon	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾

¹⁾ Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce je vybavena uvedenou požární technikou, věcnými prostředky požární ochrany, jen pokud je to odůvodněno plošným pokrytím, dokumentací zdolávání požárů objektů, jejichž ochranu před požáry a mimořádnými událostmi jednotka zabezpečuje. Do počtu izolačních dýchacích přístrojů, přetlakových ventilátorů a motorových stříkaček se započítávají také tyto prostředky umístěné v CAS nebo v jiné požární technice ve vybavení jednotky.

²⁾ Vybavení jednotky sboru dobrovolných hasičů obce výškovou technikou se provádí podle obdobné zásady, na které je vybavena stanice typu P2 hasičského záchranného sboru kraje (příloha č. 3 a č. 6).

³⁾ Kromě minimálního vybavení požární technikou a věcnými prostředky požární ochrany je jednotka sboru dobrovolných hasičů obce vybavována další požární technikou a věcnými prostředky požární ochrany nebo jinými prostředky, pokud je předurčena pro systém záchranných prací při dopravních nehodách, při haváriích, při živelních pohromách a pro ochranu

obyvatelstva. To platí i v případech, kdy je nadstandardní vybavení požární technikou a věcnými prostředky požární ochrany a jinými prostředky odůvodněno havarijním plánem kraje nebo dokumentací zdolávání požáru objektů, jejichž ochranu před požáry a jinými mimořádnými událostmi jednotka zabezpečuje. Vybavení požární technikou a prostředky požární ochrany může být zvýšeno až na jedenapůlnásobek limitů uvedených v tabulce (zaokrouhuje se nahoru).

4) Autonomní dýchací přístroj na stlačený vzduch s otevřeným okruhem, typ s plicní automatikou pro použití v plynném prostředí.

5) Základní početní stav členů jednotky sboru dobrovolných hasičů obce se zvyšuje o potřebný počet členů stanovený právním předpisem, je-li tato jednotka současně zařízením civilní ochrany.

Vysvětlivky:

JPO III/1 - jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s územní působností kategorie JPO II, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000,

JPO III/2 - jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s územní působností kategorie JPO II, která zabezpečuje výjezd dvou družstev o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000,

JPO III/1 - jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s územní působností kategorie JPO III, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000,

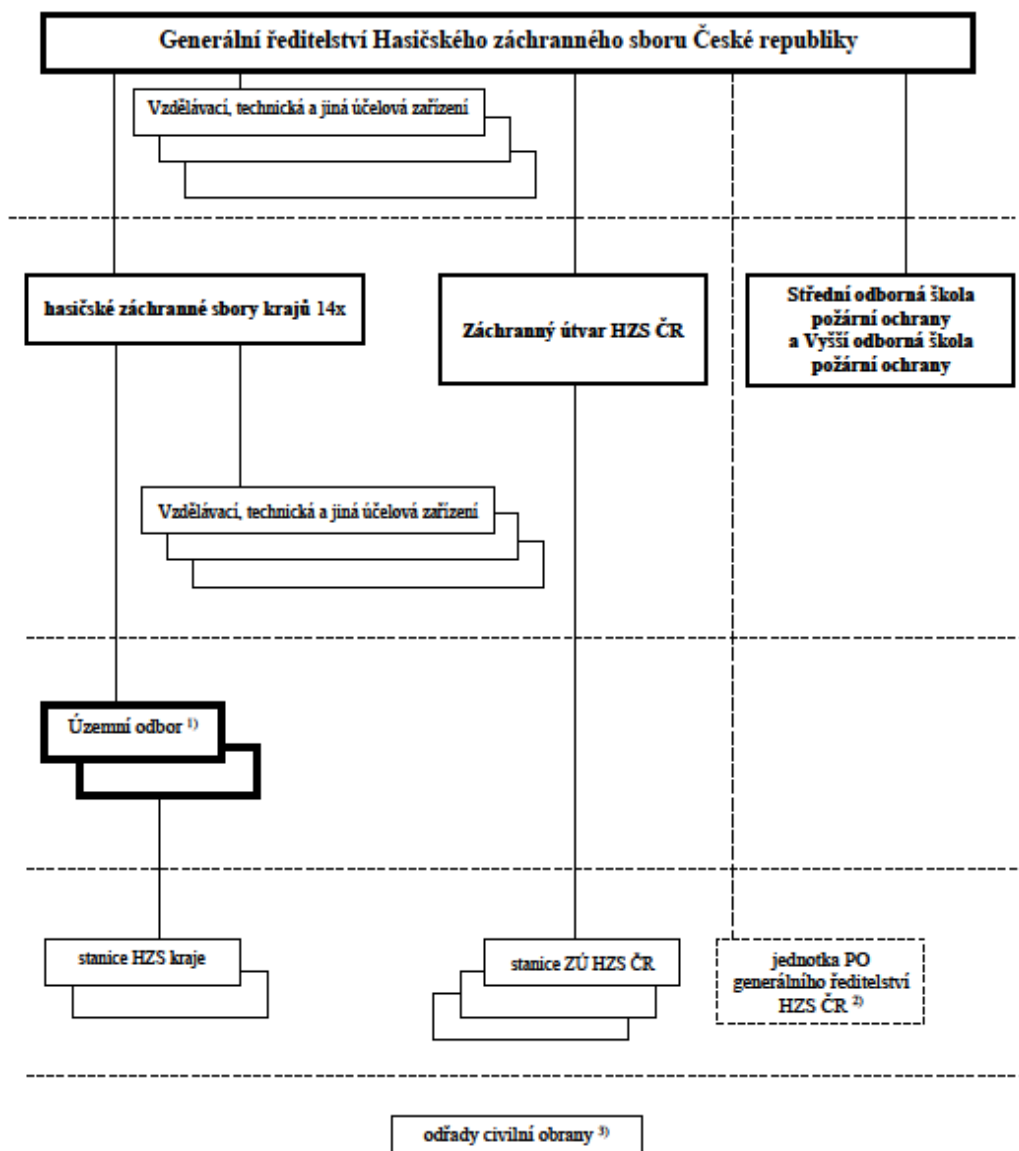
JPO III/2 - jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s územní působností kategorie JPO III, která zabezpečuje výjezd dvou družstev o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000,

JPO V - jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s místní působností kategorie JPO V, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu.

Poznámka: Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce, která není zařazena do plošného pokrytí, má základní početní stav členů jako jednotka JPO V.

PŘÍLOHA P III: ORGANIZAČNÍ STRUKTURA HZS ČR

Hasičský záchranný sbor České republiky

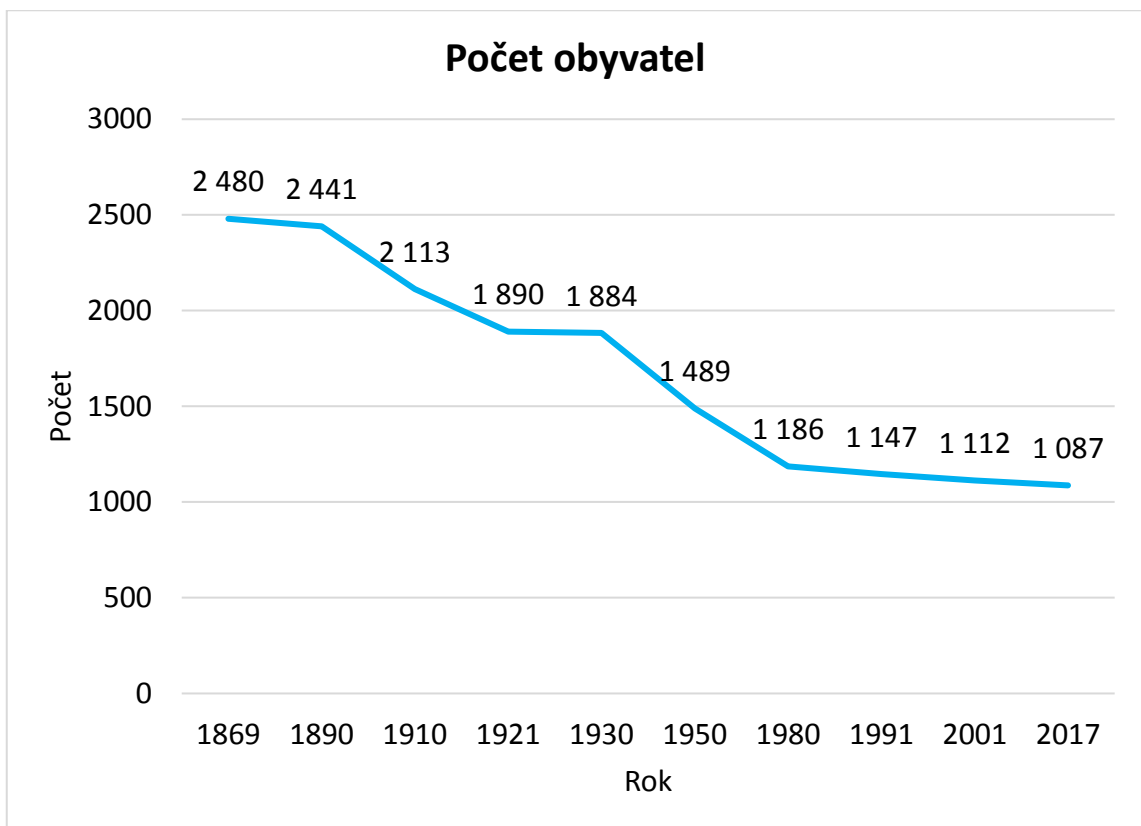

1) HZS hl. m. Prahy se nečlení na územní odbory.

2) Podle § 65 odst. 2 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, Ministerstvo vnitra může k plnění mimořádných úkolů na úseku požární ochrany zřídit jednotku generálního ředitelství HZS ČR.

3) Podle § 10 odst. 1 zákona č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru), generální ředitelství HZS ČR, HZS kraje a ZÚ HZS ČR mohou k plnění úkolů za stavu obrození státu a válečného stavu zřizovat a organizačně, materiálně a personálně připravovat odřady civilní obrany z jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí nebo jejich částí.

PŘÍLOHA P IV: VÝVOJ POČTU OBYVATEL OBCE MACHOV

PŘÍLOHA P V: ZÁPLAVOVÉ ÚZEMÍ OBCE

